

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

پایش ملی محیط کسب و کار ایران با تمرکز بر استان مرکزی - زمستان ۹۶

دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

مقدمه:

- محیط کسب و کار به مجموعه عواملی گفته می شود که بر عملکرد یا اداره بنگاه های اقتصادی موثر هستند اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه ها قرار دارند.
- امروزه، بهبود محیط کسب و کار یکی از مهمترین راهبردهای توسعه اقتصادی در هر کشور به شمار می رود و علاوه بر آن هر چه محیط کسب و کار در یک کشور شرایط بهتری داشته باشد، بهره برداری از فرصت های کارآفرینی بیشتر و هر چه بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در جامعه بیشتر باشد، عملکرد اقتصاد آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه نیز بیشتر می شود.
- بهبود محیط کسب و کار، نیازمند برنامه ریزی و سیاست گذاری مطلوب دارد که دستیابی به این مهم نیز نیازمند وجود فرآیندی مستمر برای پایش و سنجش وضعیت محیط کسب و کار در هر کشور است.

- سال ۱۳۹۰، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار را تصویب کردند.
به موجب ماده ۴ این قانون:
- ((اتاق ها موظفند به منظور اطلاع سیاست گذاران از وضعیت محیط کسب و کار در کشور، شاخص های ملی محیط کسب و کار ایران را تدوین و به طور سالانه و فصلی حسب مورد به تفکیک استان ها، بخش ها و فعالیت های اقتصادی، سنجش و اعلام نمایند))

معرفی مولفه های طرح پایش:

- ۱- عدم استقبال همکاران و مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصولات
- ۲- برداشت های سلیقه ای و غیر قابل پیش بینی مأموران (برق، گاز، محیط زیست، تامین اجتماعی و...) از قوانین و مقررات
- ۳- بی تعهدی طرف های قرارداد (دولتی یا خصوصی) به ایفای تعهدات وعده هایشان
- ۴- بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار
- ۵- بی ثباتی و غیر قابل پیش بینی بودن قیمت ها (مواد اولیه و محصولات)
- ۶- رویه سختگیرانه در ادارات کار و بیمه برای مدیریت نیروی انسانی
- ۷- تمایل شهروندان به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی
- ۸- تولید و عرضه نسبتا آزاد کالاهای غیر استاندارد و تقلبی در بازار
- ۹- رقابت غیر منصفانه شرکت ها و موسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار
- ۱۰- رویه غیر منصفانه و ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات

معرفی مولفه های طرح پایش:

- ۱۱- دشواری تامین مالی از بانک ها
- ۱۲- فقدان یا شفاف نبودن اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی
- ۱۳- ضعف زیرساخت های حمل و نقل (جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری)
- ۱۴- ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران
- ۱۵- وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبای بازار
- ۱۶- ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار
- ۱۷- عرضه کالاهای قاچاق و رقابت غیر منصفانه محصولات خارجی و داخلی در بازار ایران
- ۱۸- فقدان یا نقص ارتباطات پسینی، پیشینی و خوشه های تولید
- ۱۹- قیمت گذاری و دخالت های غیر منطقی نهاد های حاکمیتی در بازار
- ۲۰- کارگری عمومی و استقبال نیروی کار از تعطیلی روزهای کاری

معرفی مولفه های طرح پایش:

- ۲۱- کمبود تقاضای موثر در بازار
- ۲۲- کمبود فناوری های مورد نیاز
- ۲۳- کمبود نیروی کار ماهر
- ۲۴- محدودیت های دسترسی به ارتباطات (تلفن همراه و اینترنت)
- ۲۵- محدودیت دسترسی به برق
- ۲۶- محدودیت دسترسی به سوخت (گاز و گازوئیل و...)
- ۲۷- مفاسد مالی و اداری در دستگاه های حکومتی
- ۲۸- موانع اداری کسب و کار (ادارات و دستگاه های اجرایی مرتبط با کسب و کار)

محاسبه شاخص ها و زیر شاخص های محیط کسب و کار

پس از استخراج داده ای پیمایشی برای هر مولفه، میانگین ارزیابی استان در هر بخش محاسبه می شود. در فرمول زیر مشارکت کنندگان هر استان (i) در هر بخش (j) از اندیس k نشان دهنده رای ده نظر است.

شاخص ارزیابی هر نماگر در کل نیز با استفاده از وزن های استانی و وزن های بخشی و فرمول زیر محاسبه می شود.

$$I = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^3 W_i S_j P_{ij}$$

محاسبه می شود.

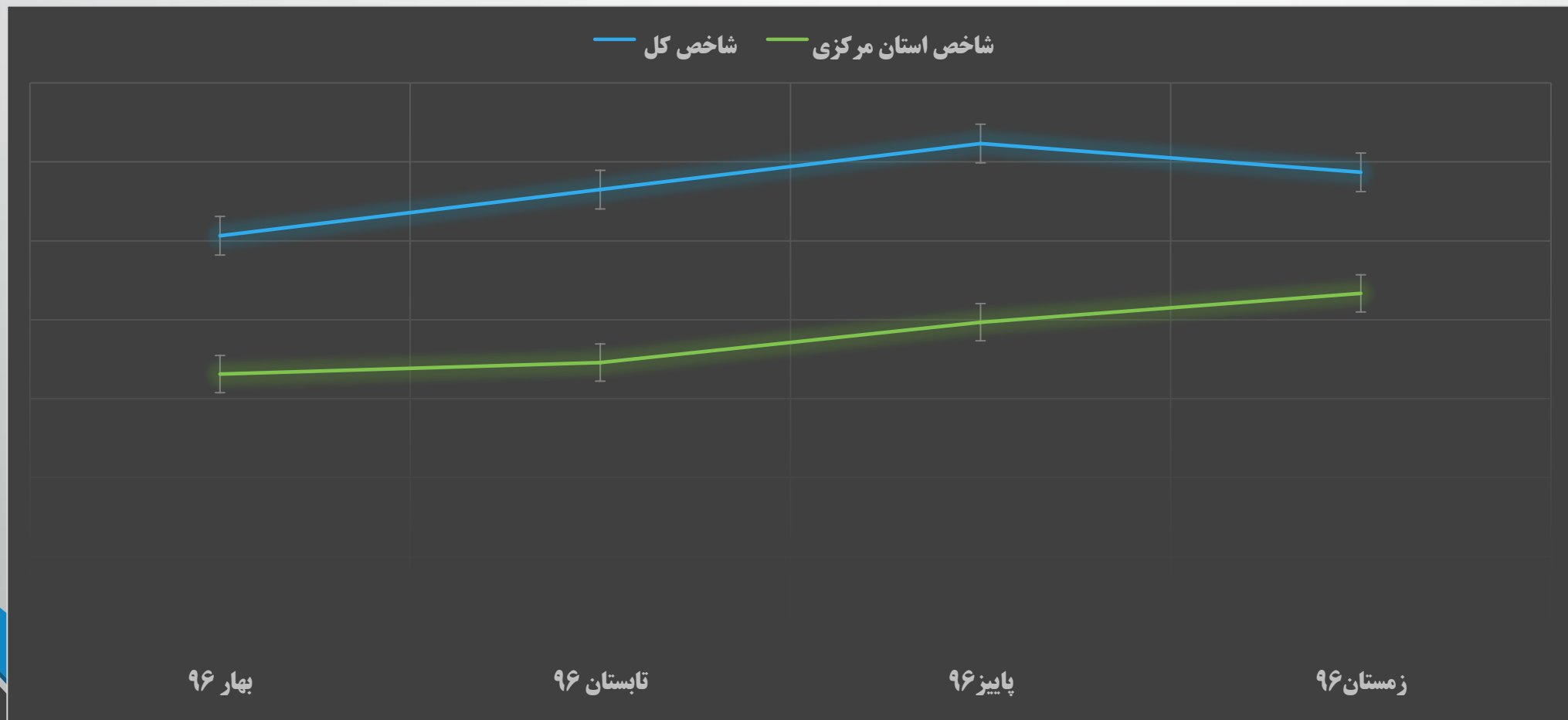
$$I_i = \sum_{j=1}^3 S_j P_{ij}$$

$$I_i = \sum_{j=1}^3 S_j P_{ij}$$

$$q_{ij} = \frac{\sum_{k=1}^n q_{ijk}}{n_{ij}}$$

جداول آماری، نمودارها و تحلیل آماری

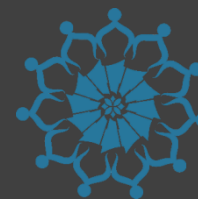

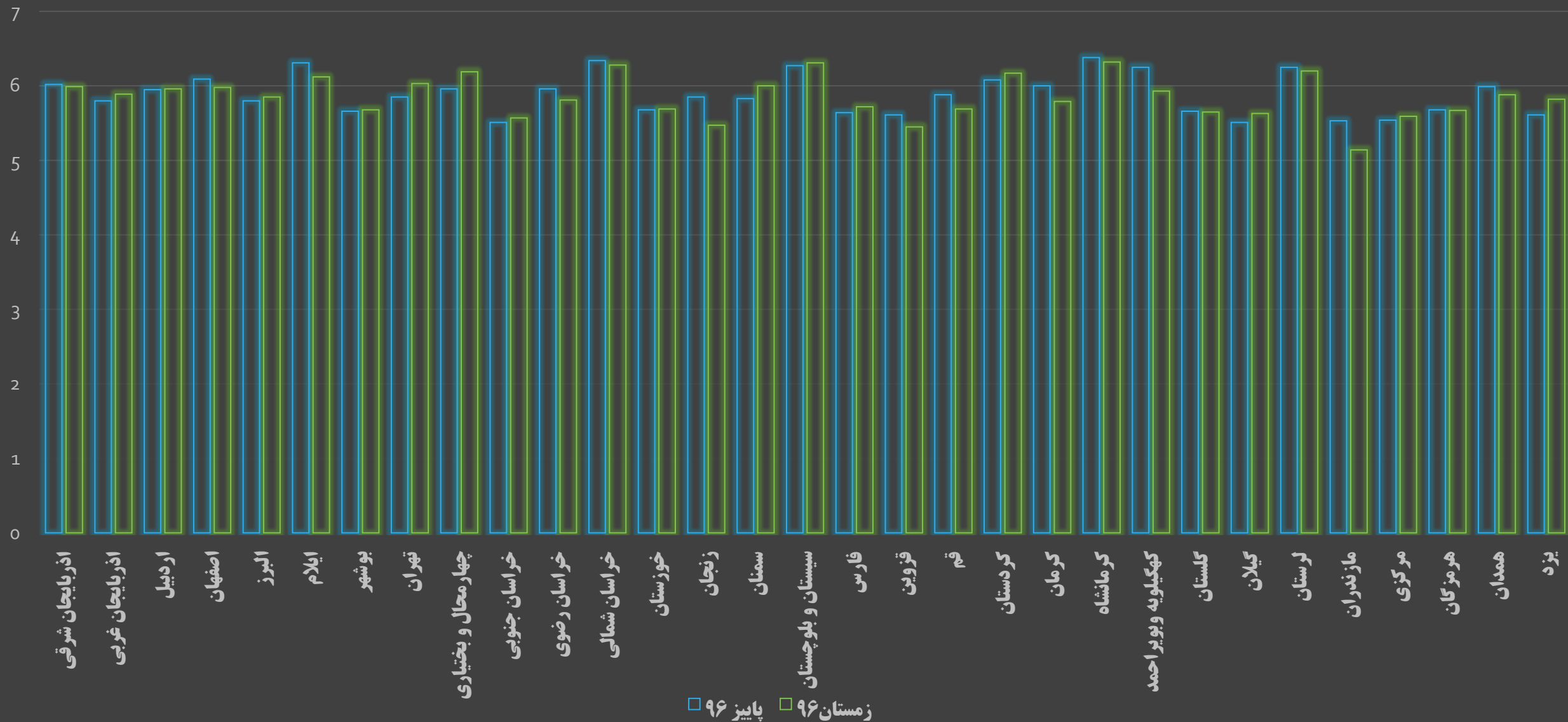
رقم شاخص ملی

- بر اساس نتایج حاصل از پایش ملی محیط کسب و کار ایران در زمستان ۱۳۹۶، رقم شاخص ملی، ۵/۸۰ (نمره بدترین ارزیابی ۱۰ است) محاسبه شده که تا حدودی بهتر از وضعیت این شاخص در ارزیابی فصل گذشته (پاییز ۱۳۹۶ با میانگین ۵/۸۵) است.

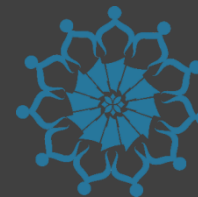
نمودار شاخص استانی محیط کسب و کار در پاییز و زمستان ۱۳۹۶

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

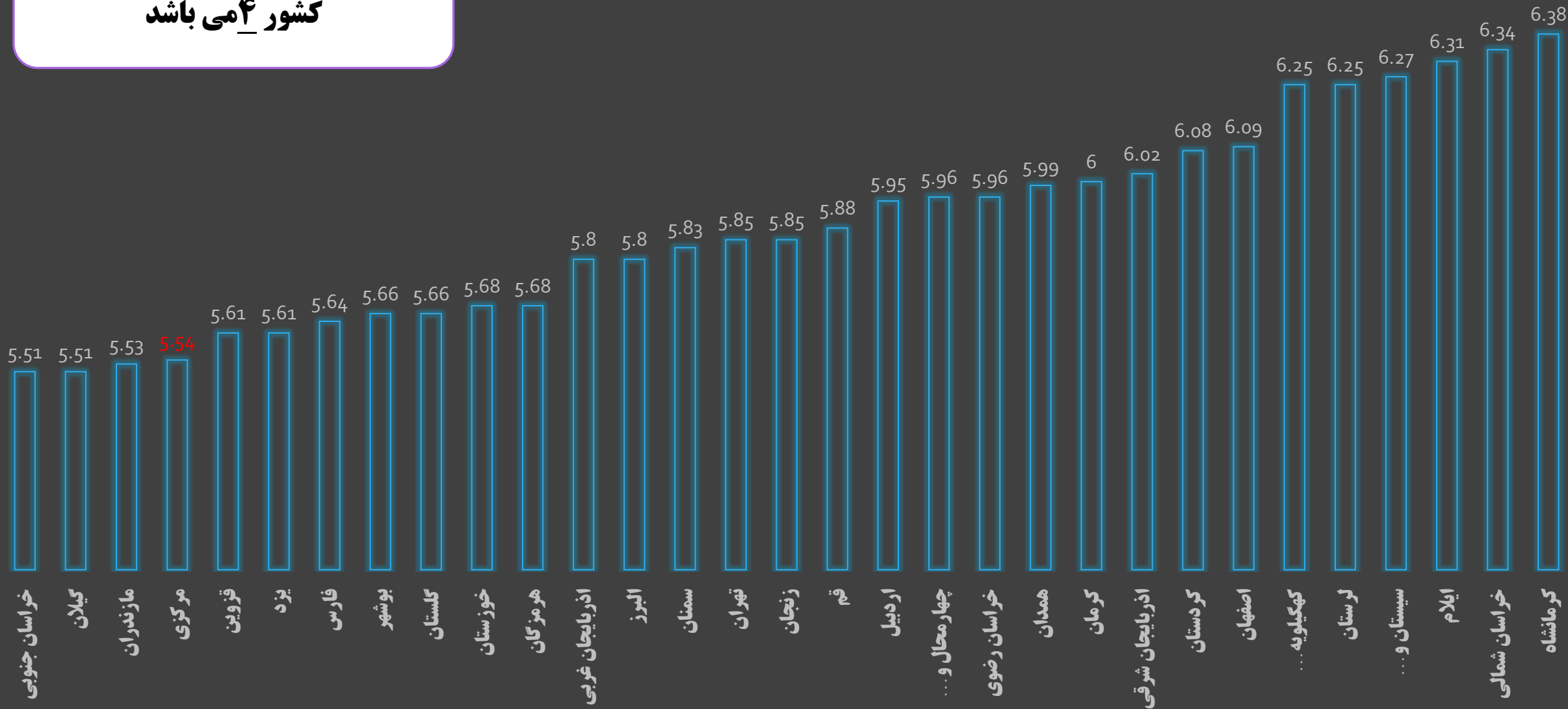
نمودار شاخص استانی محیط کسب و کار در پاییز ۹۶

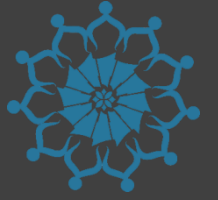
شورای کشتومی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

پاییز ۹۶

رتبه استان مرکزی در پاییز ۹۶ در کشور ۴می باشد

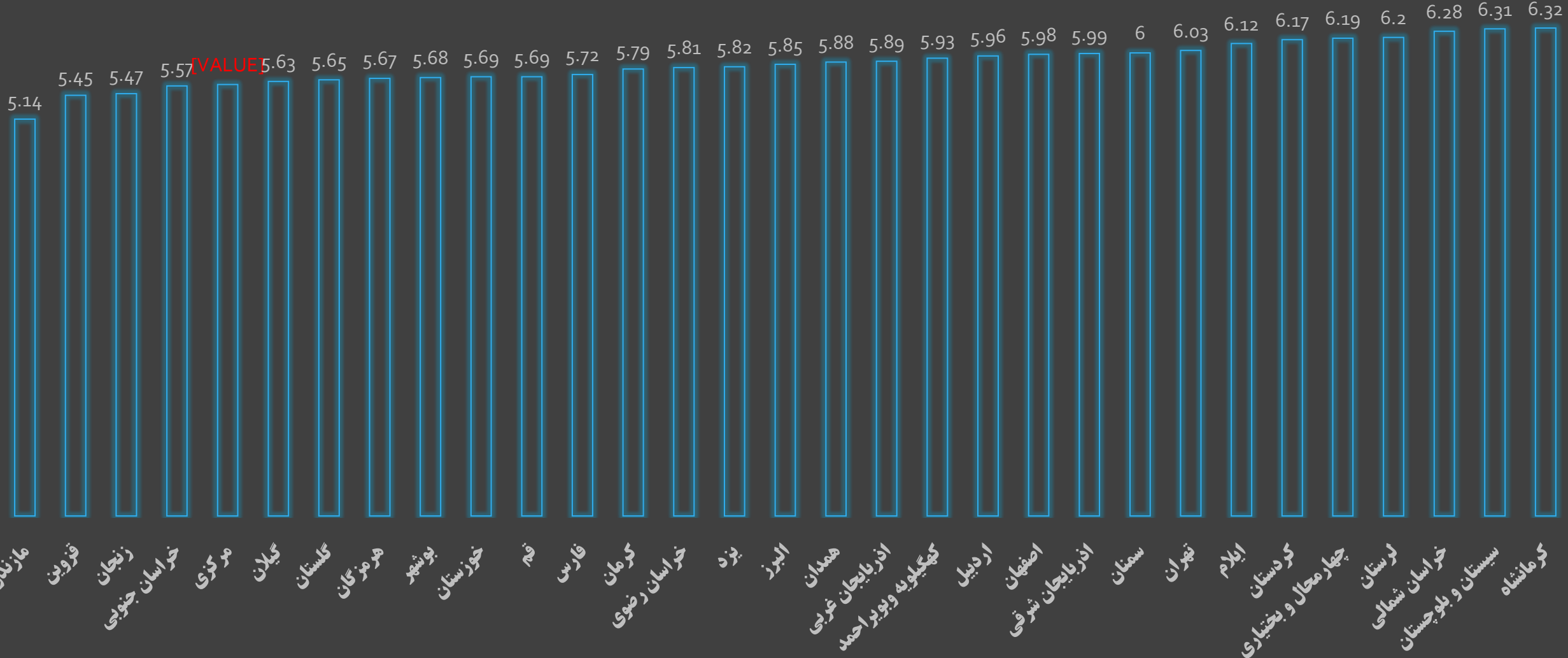
نمودار شاخص استانی محیط کسب و کار در زمستان ۹۶

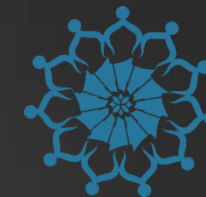
شورای کفالتوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۵ می باشد

زمستان ۹۶

شاخص محیط کسب و کار استان مرکزی

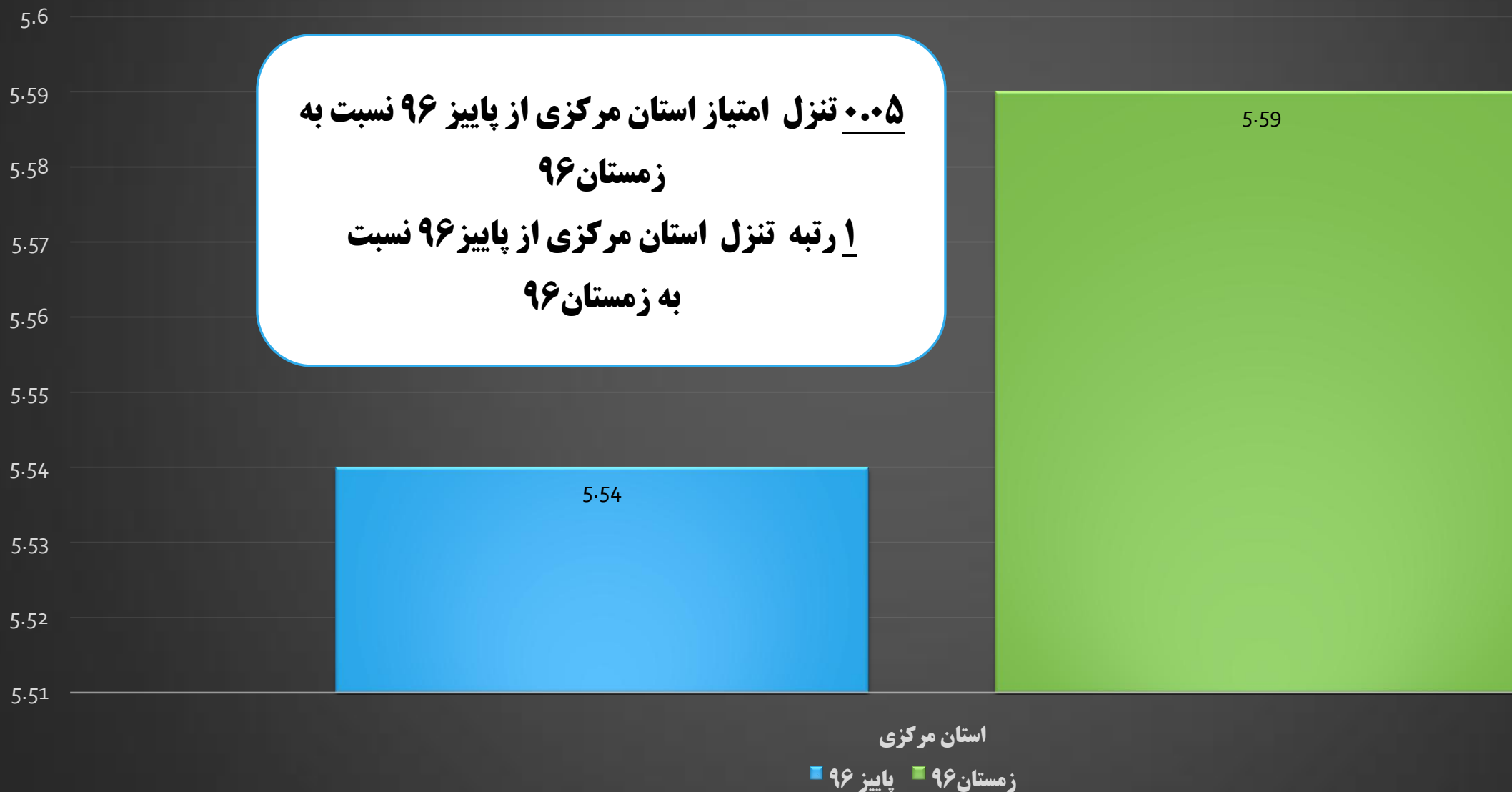
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

۰.۰۵ تنزل امتیاز استان مرکزی از پاییز ۹۶ نسبت به

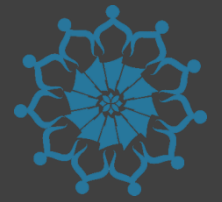
زمستان ۹۶

۱ رتبه تنزل استان مرکزی از پاییز ۹۶ نسبت

به زمستان ۹۶

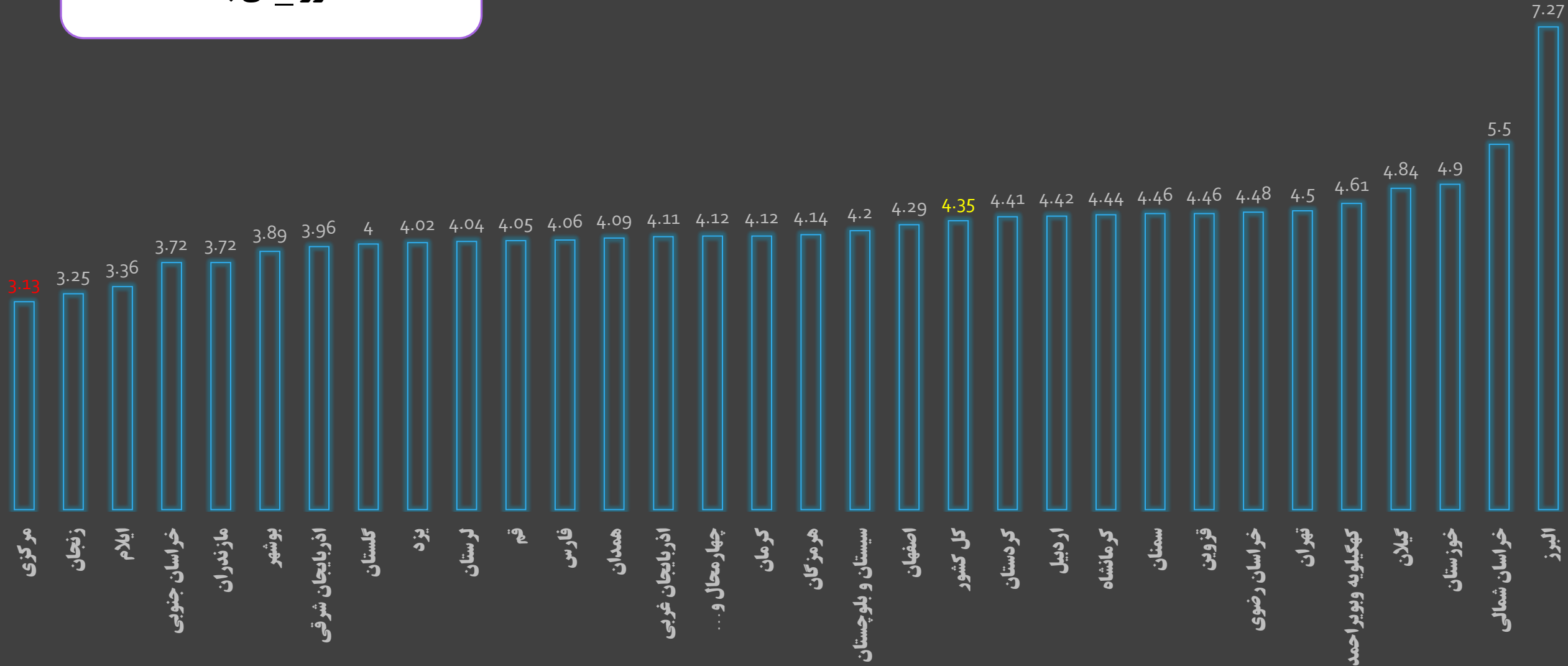
۱- عدم استقبال همکاران و مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول

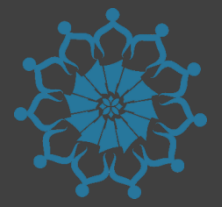
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱ می باشد

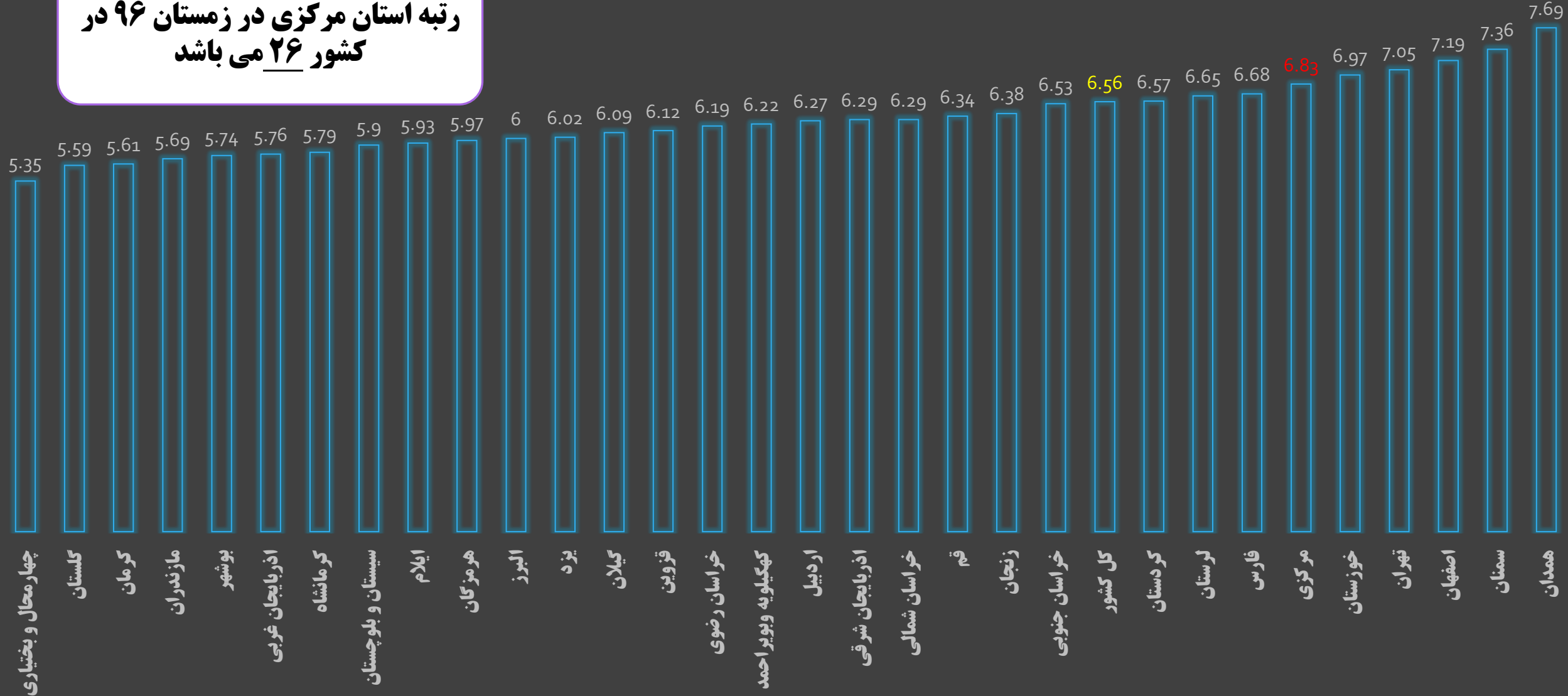
۲- برداشت های سلیقه ای و غیر قابل پیش بینی ماموران از قوانین و مقررات (برق، گاز، محیط زیست ، تامین اجتماعی و...)

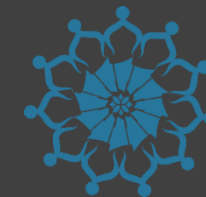
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲۶ می باشد

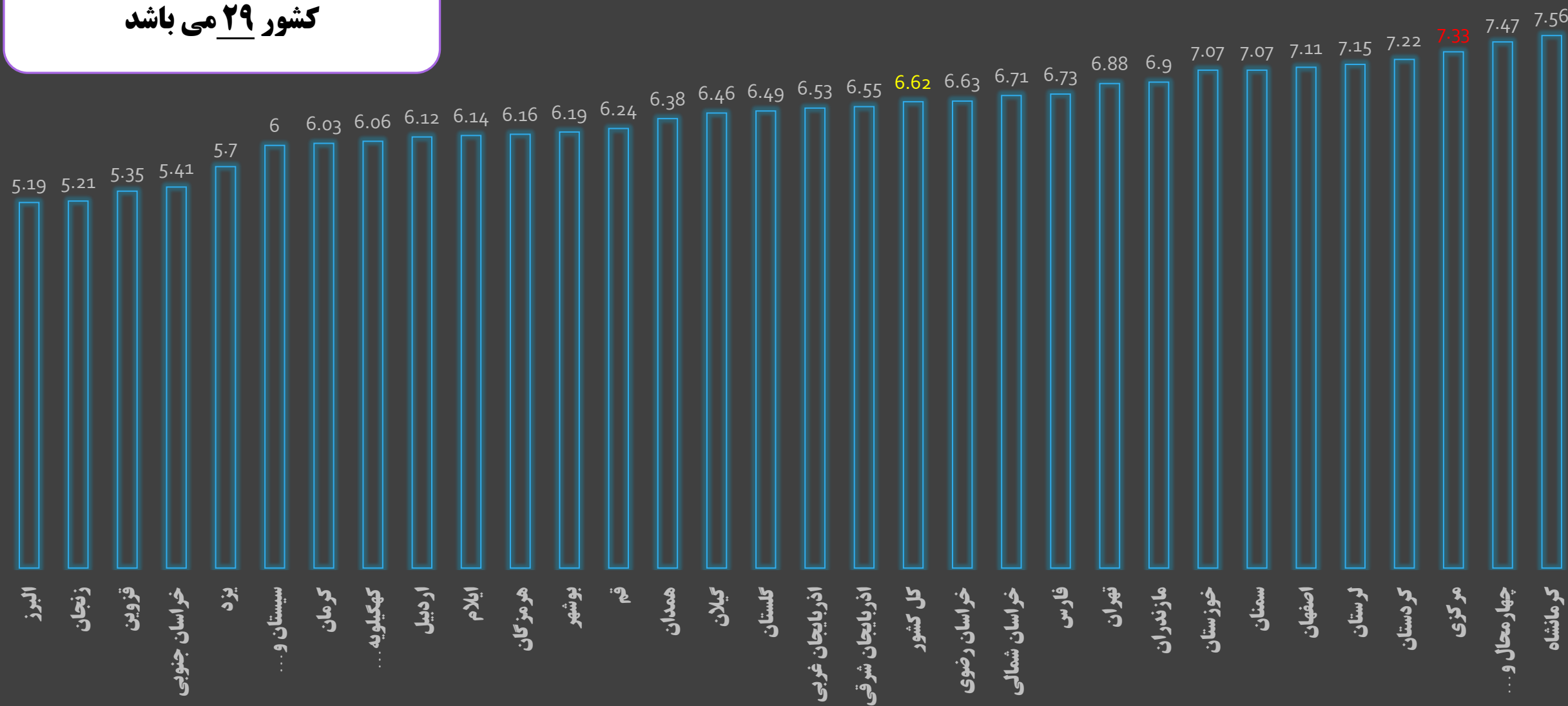
۳- بی تعهدی طرف های قرارداد (دولتی یا خصوصی) به ایفای تعهدات و وعده هایشان

شورای گفتمانی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

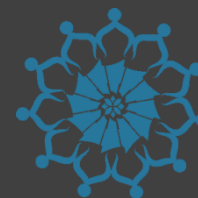
□ شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲۹ می باشد

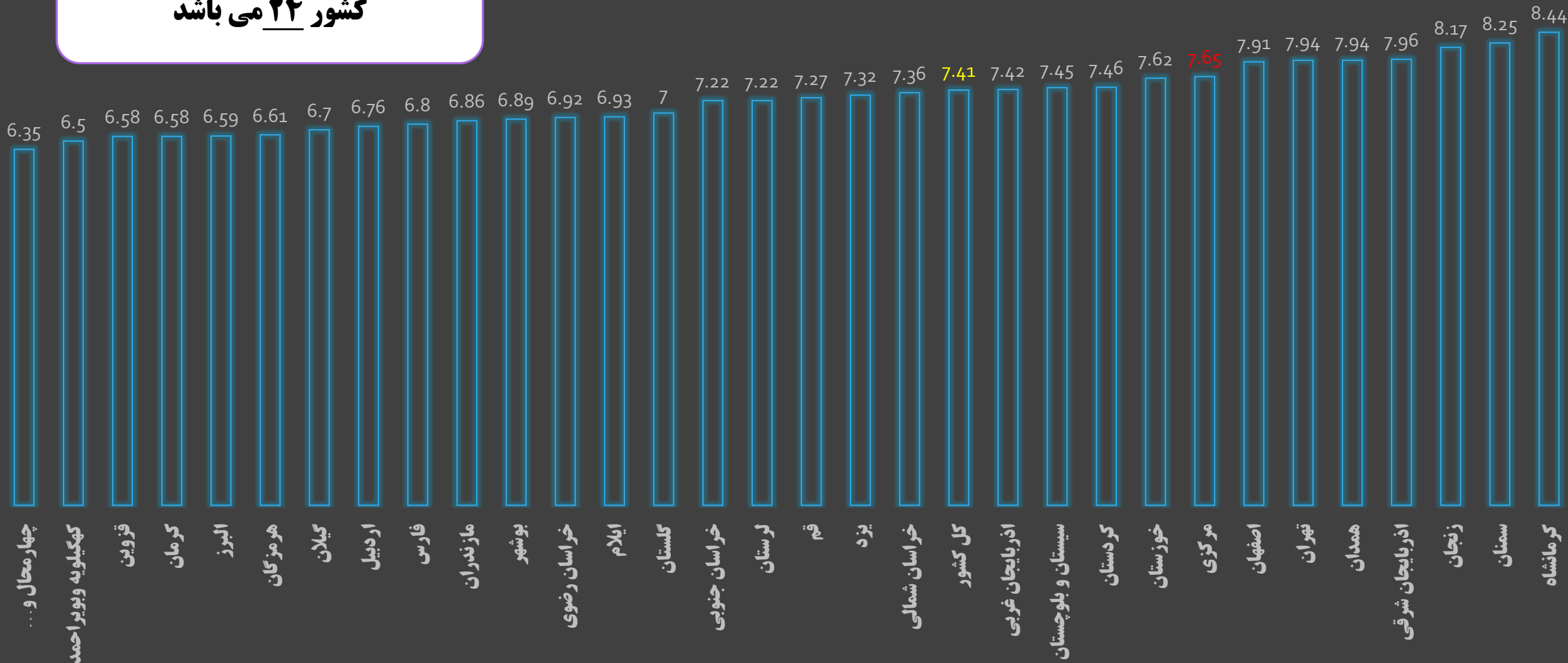
۴- بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار

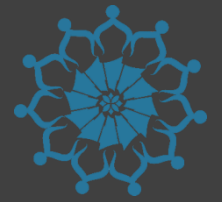
شورای گفتمانی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲۴ می باشد

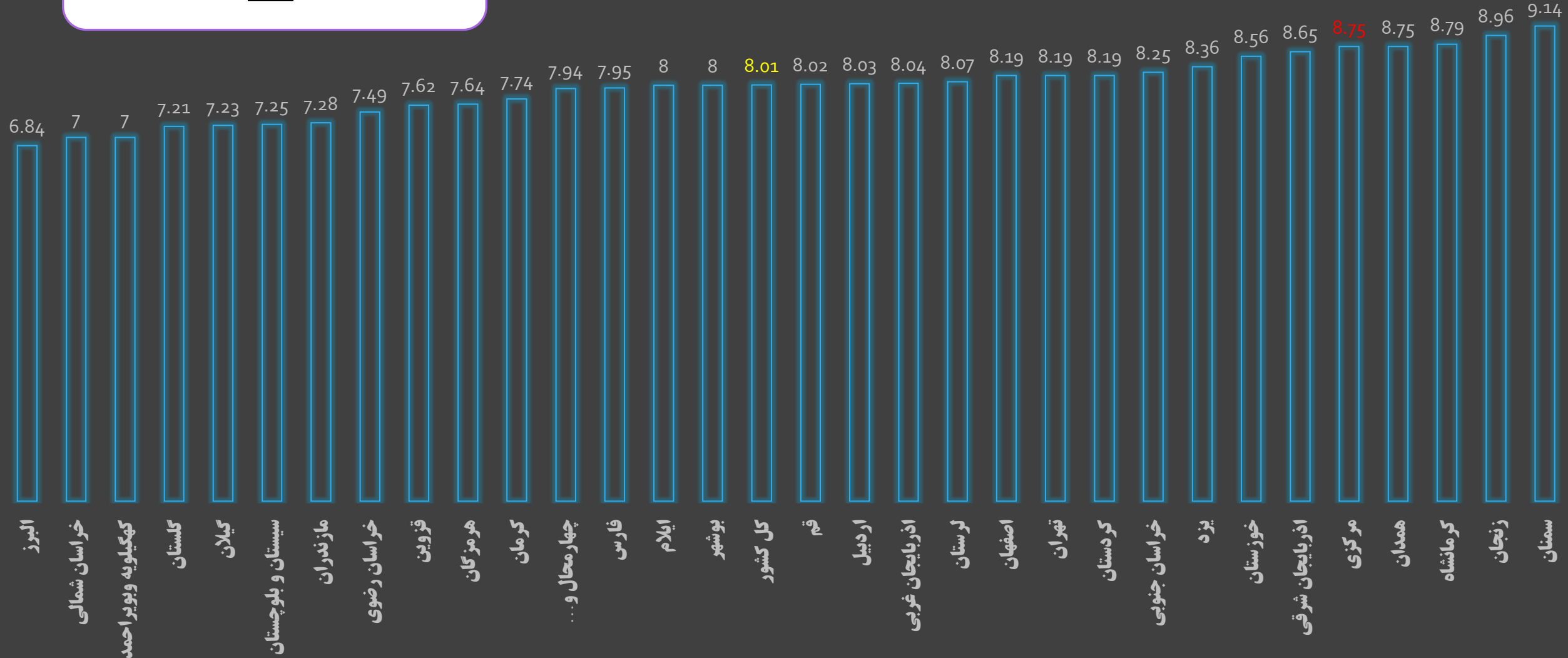
۵- بی ثباتی و غیر قابل پیش بینی بودن قیمت ها (مواد اولیه و محصولات)

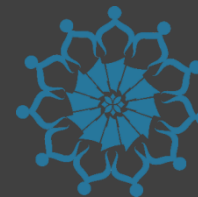
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶
در کشور ۲۷ می باشد

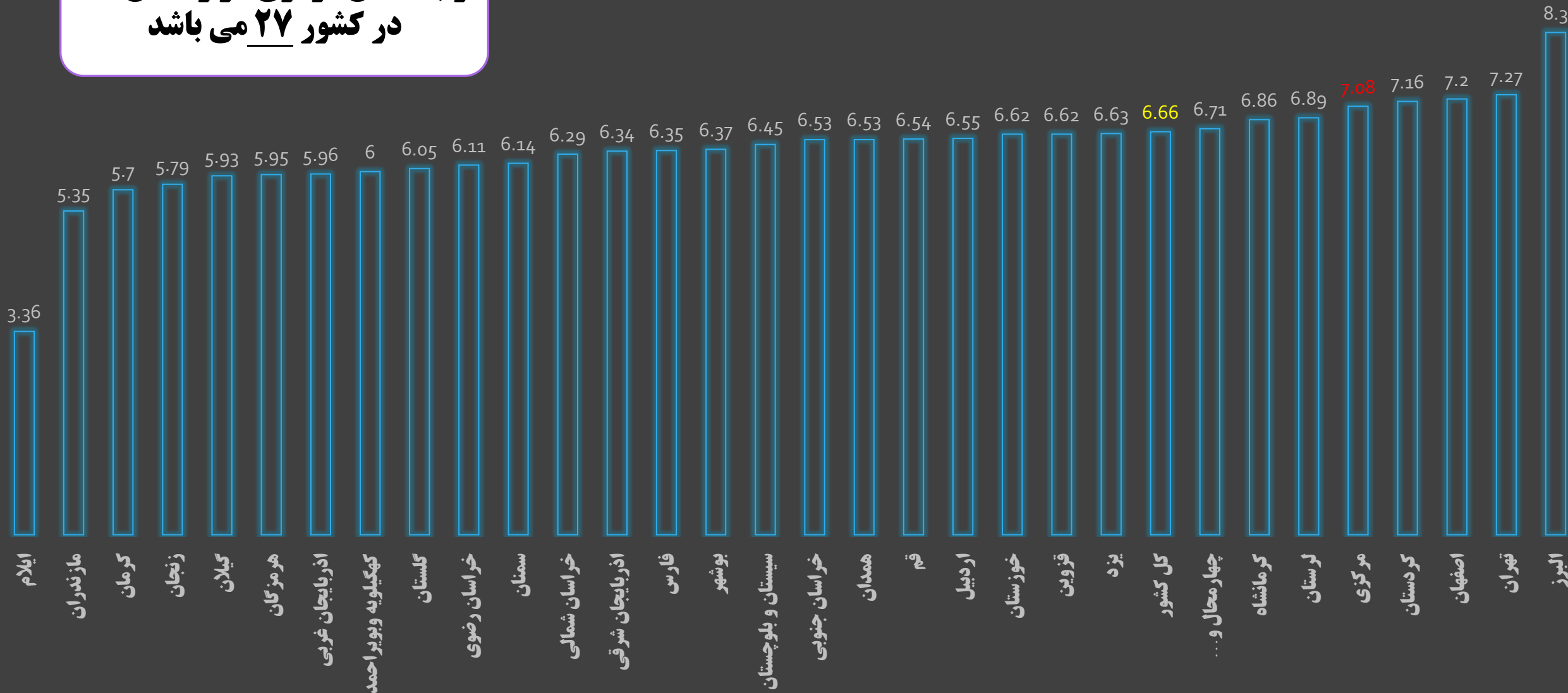
۶- رویه سختگیرانه در ادارات کار و بیمه برای مدیریت نیروی انسانی

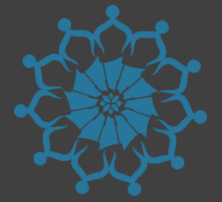
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

□ شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶
در کشور ۲۷ می باشد

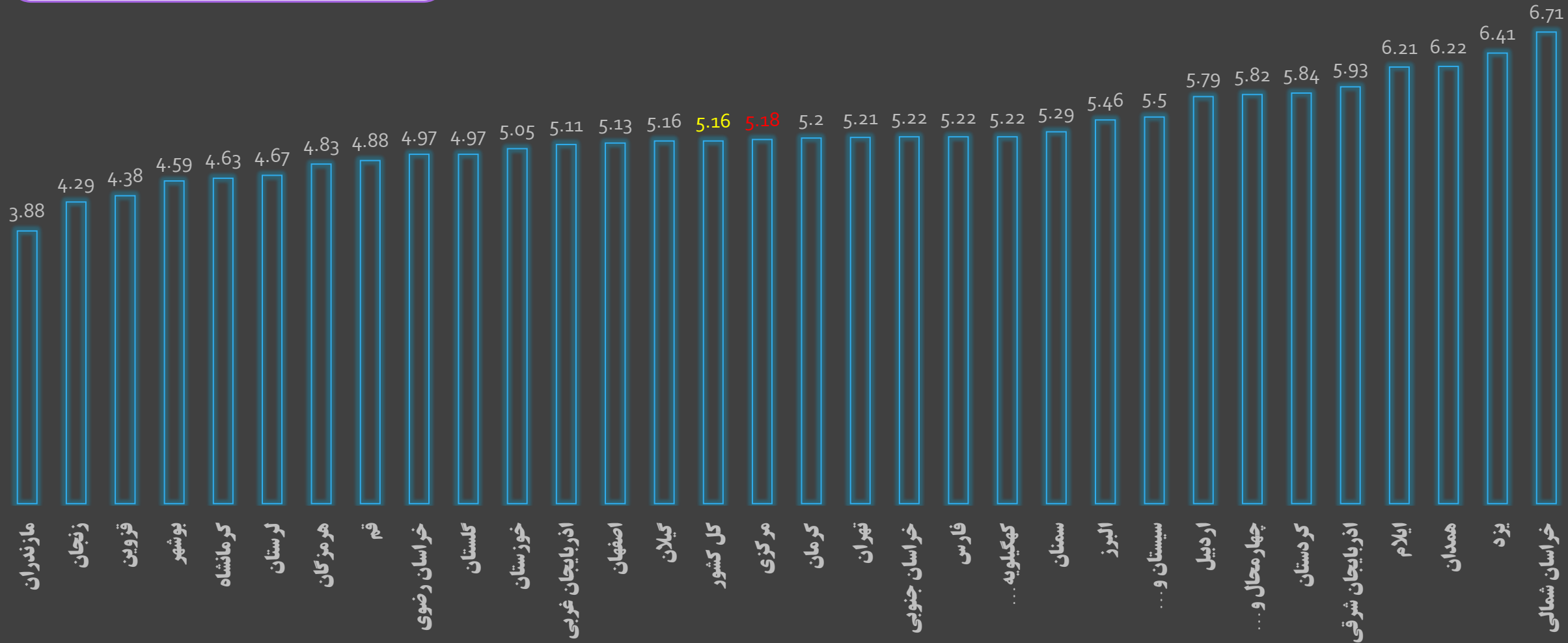
۷- تمایل شهروندان به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی

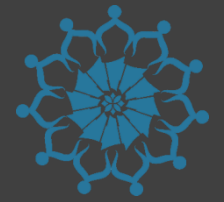
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱۵ می باشد

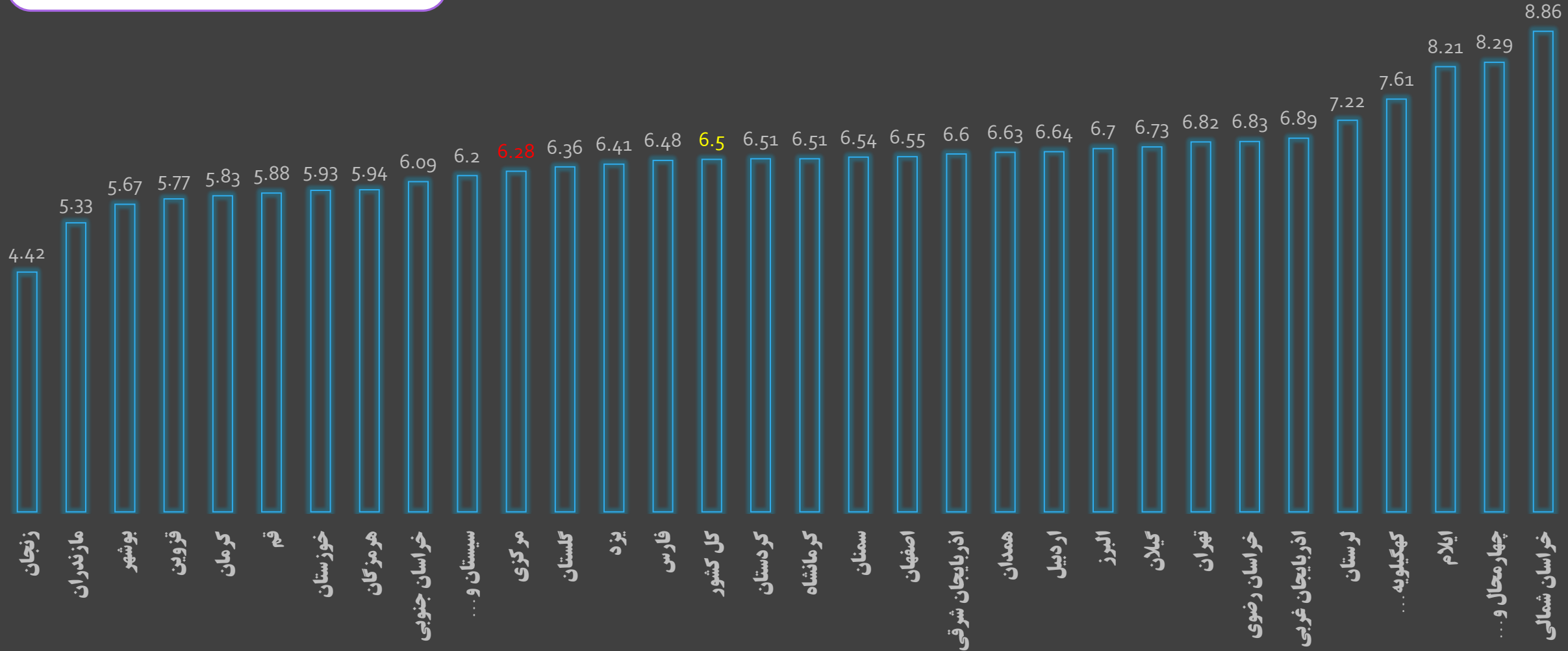
۸- تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیر استاندارد و تقلبی در بازار

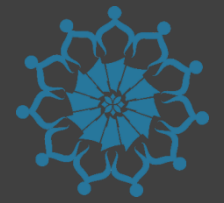
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱۱ می باشد

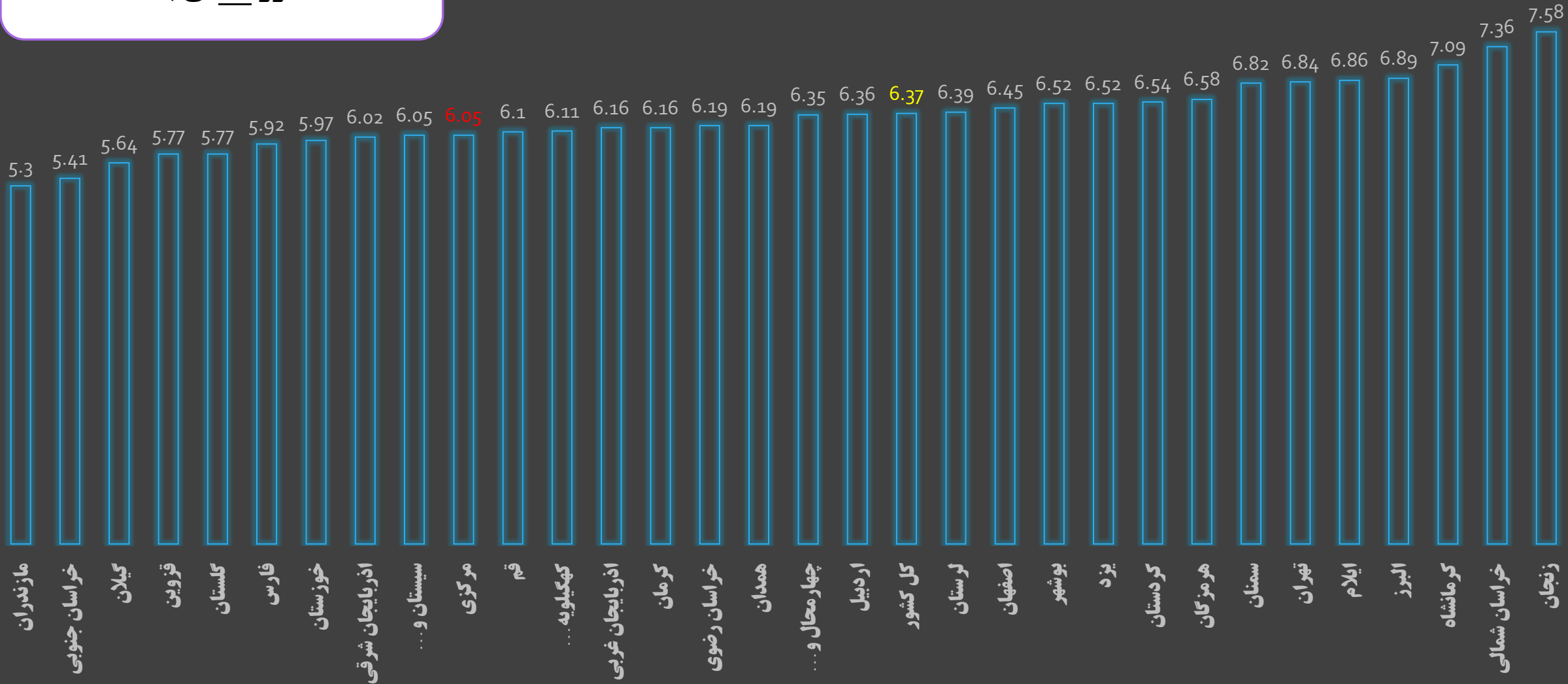
۹- رقابت غیر منصفانه شرکت‌ها و موسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار

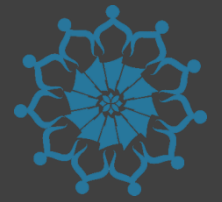
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱۰ می باشد

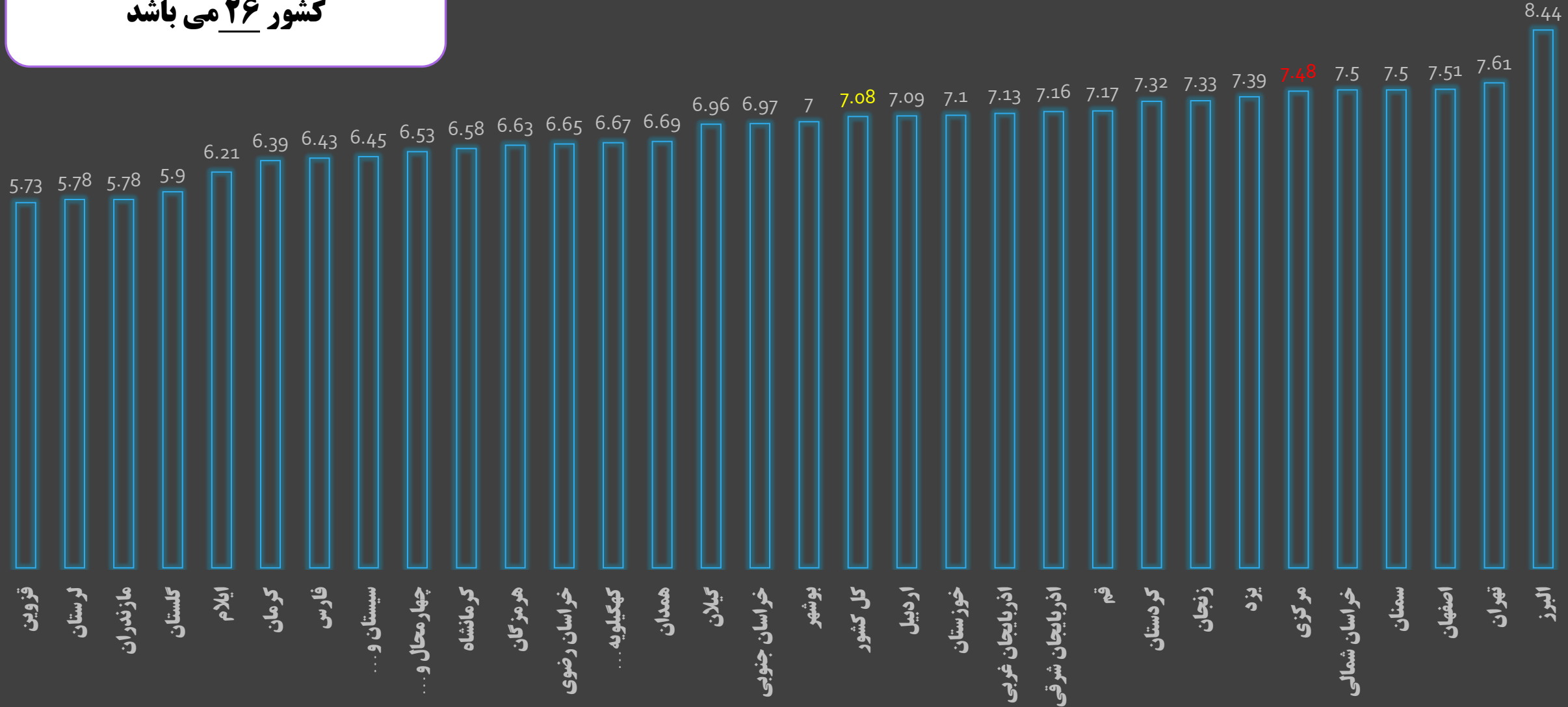
۱۰- رویه های غیر منصفانه و ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات

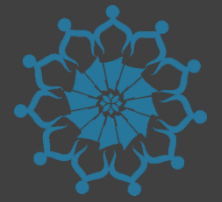
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

□ شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲۶ می باشد

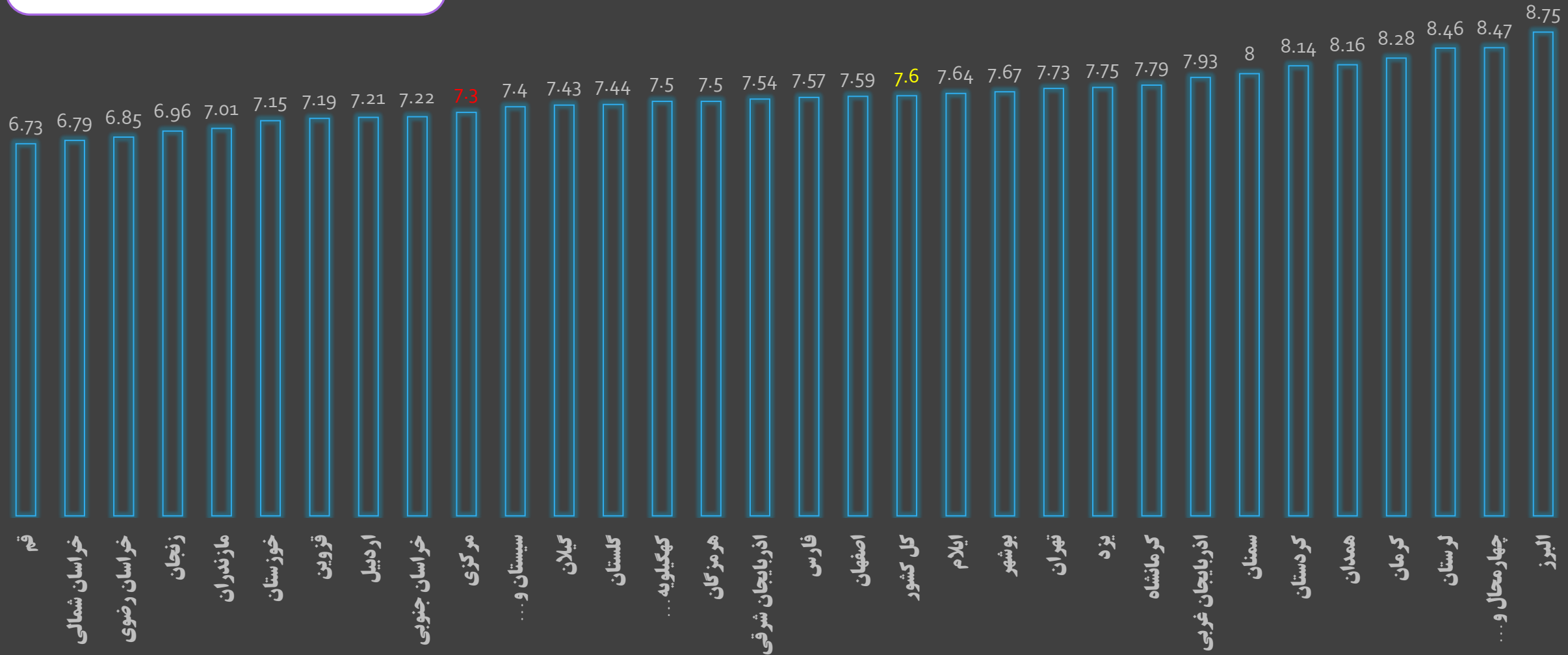
۱۱-دشواری تامین مالی از بانک ها

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

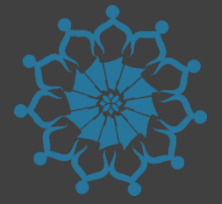
شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱۰ می باشد

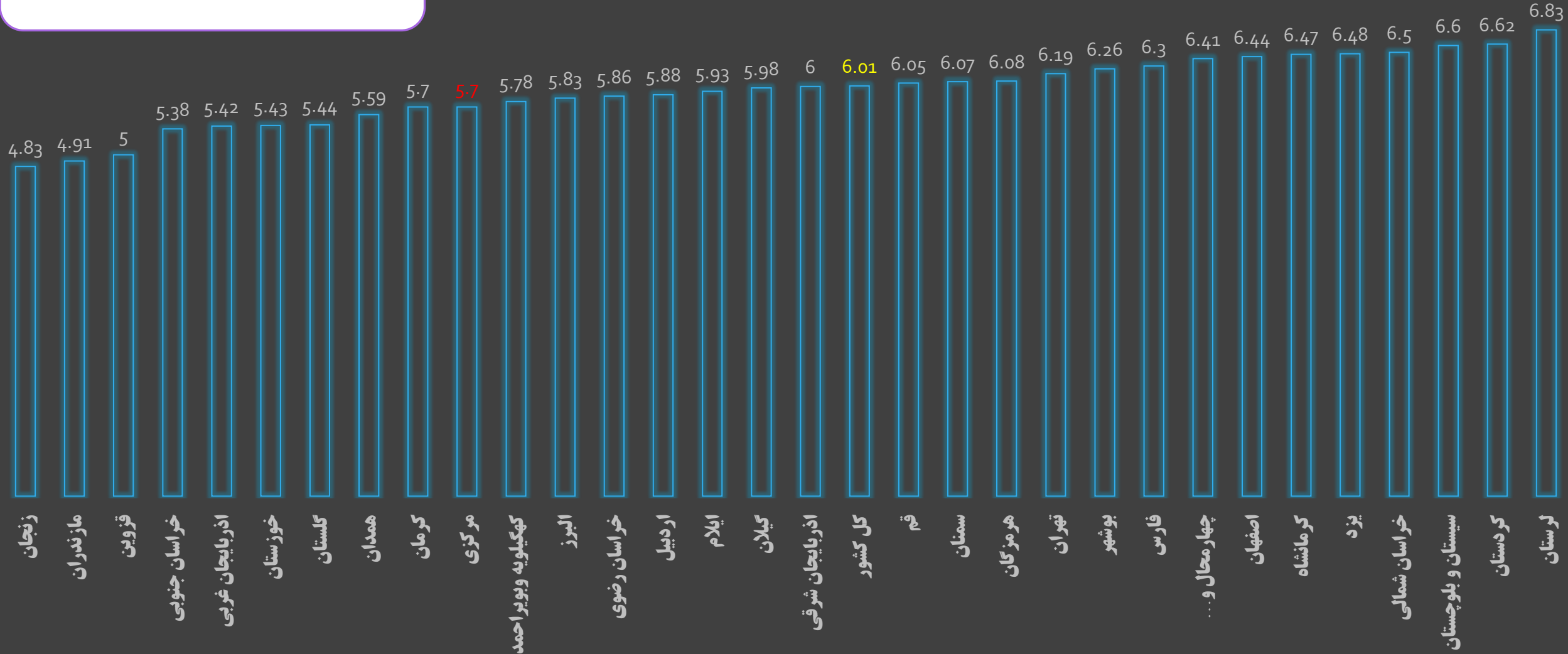
۱۲- فقدان یا شفاف نبودن اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی

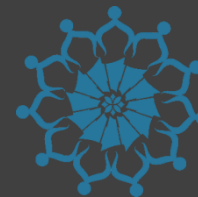
شورای گشکوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱۰ می باشد

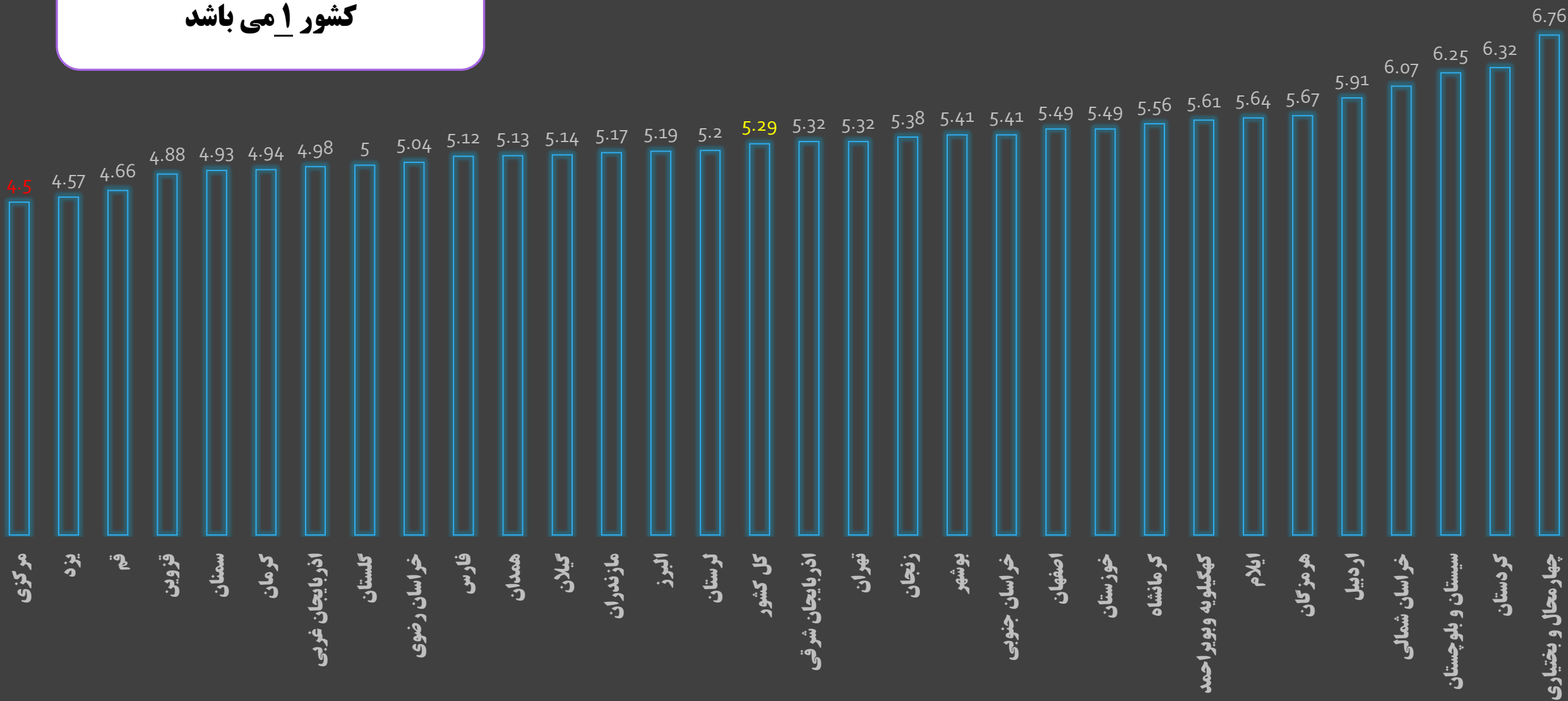
۱۳- ضعف زیرساخت های حمل و نقل (جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری)

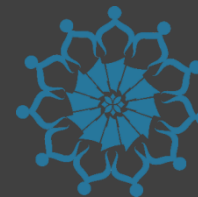
شورای گفتمانی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱ می باشد

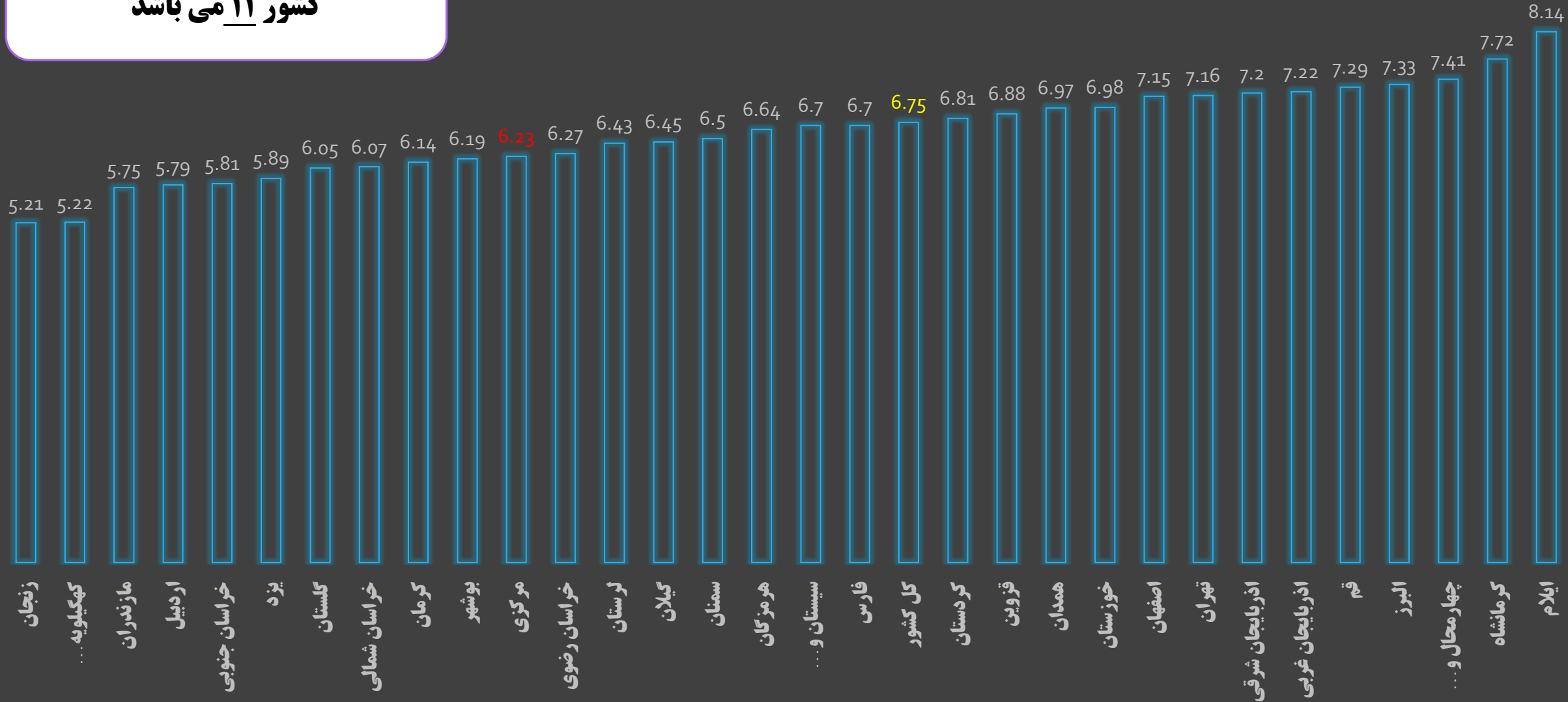
۱۴- ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران

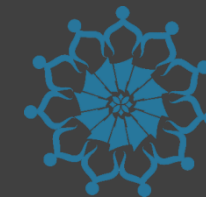
شورای نگهبانی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱۱ می باشد

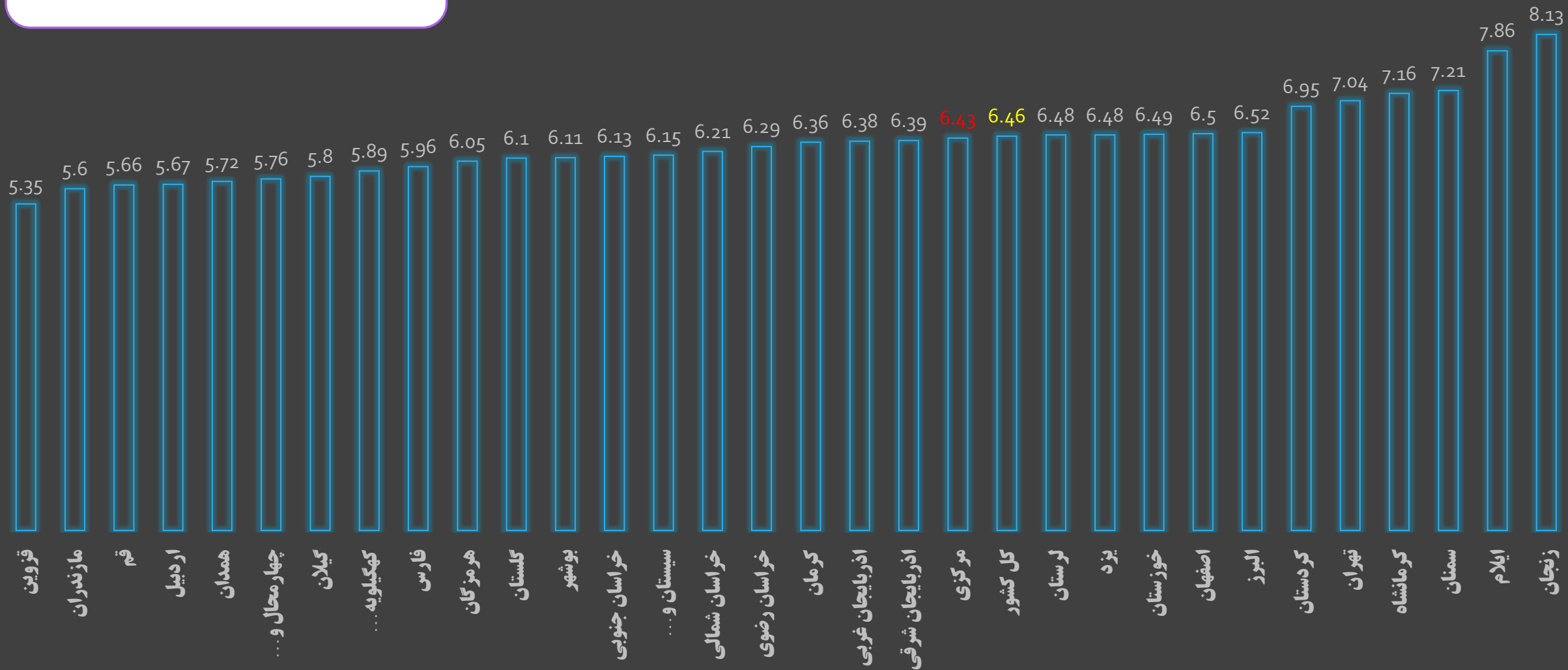
۱۵- وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبای بازار

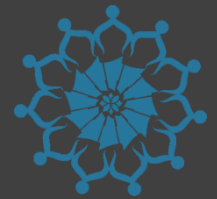

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲۰ می باشد

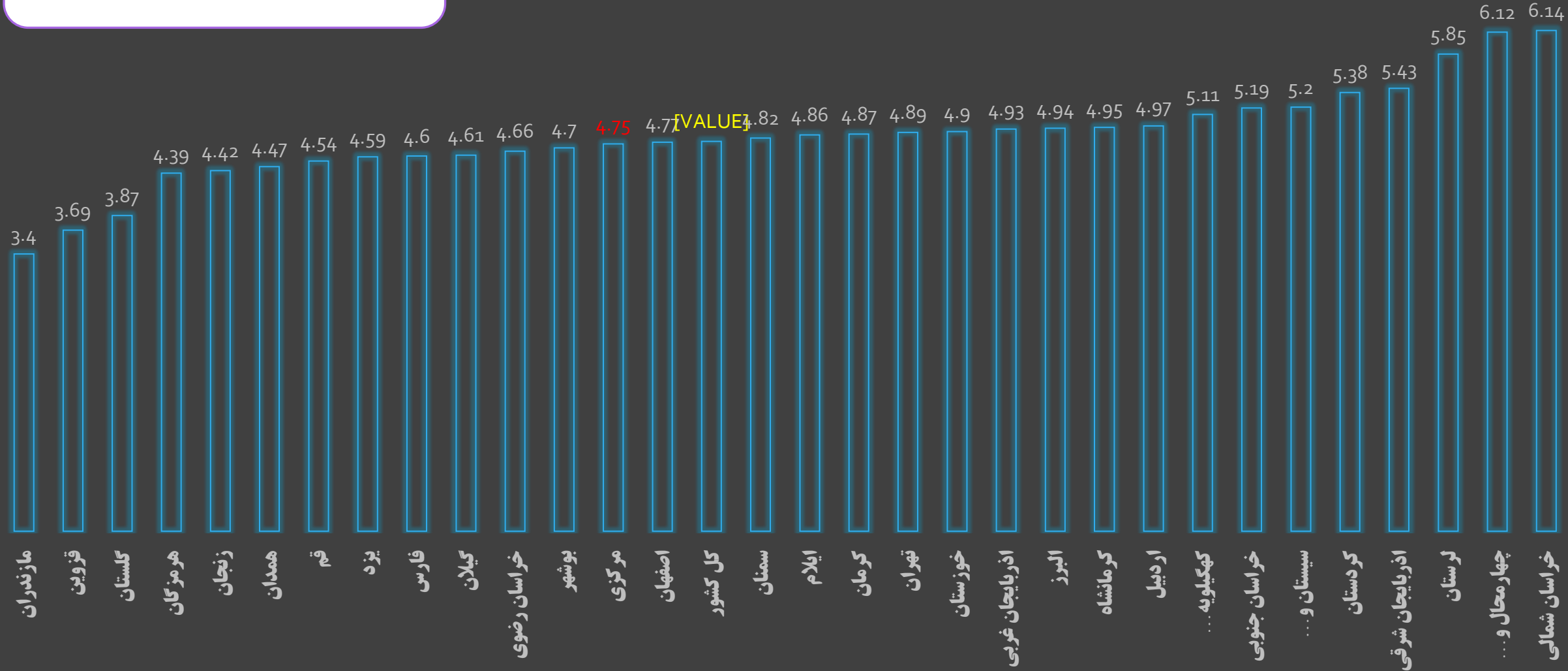

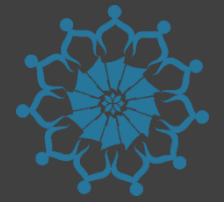
۱۶- ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار

□ شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱۳ می باشد

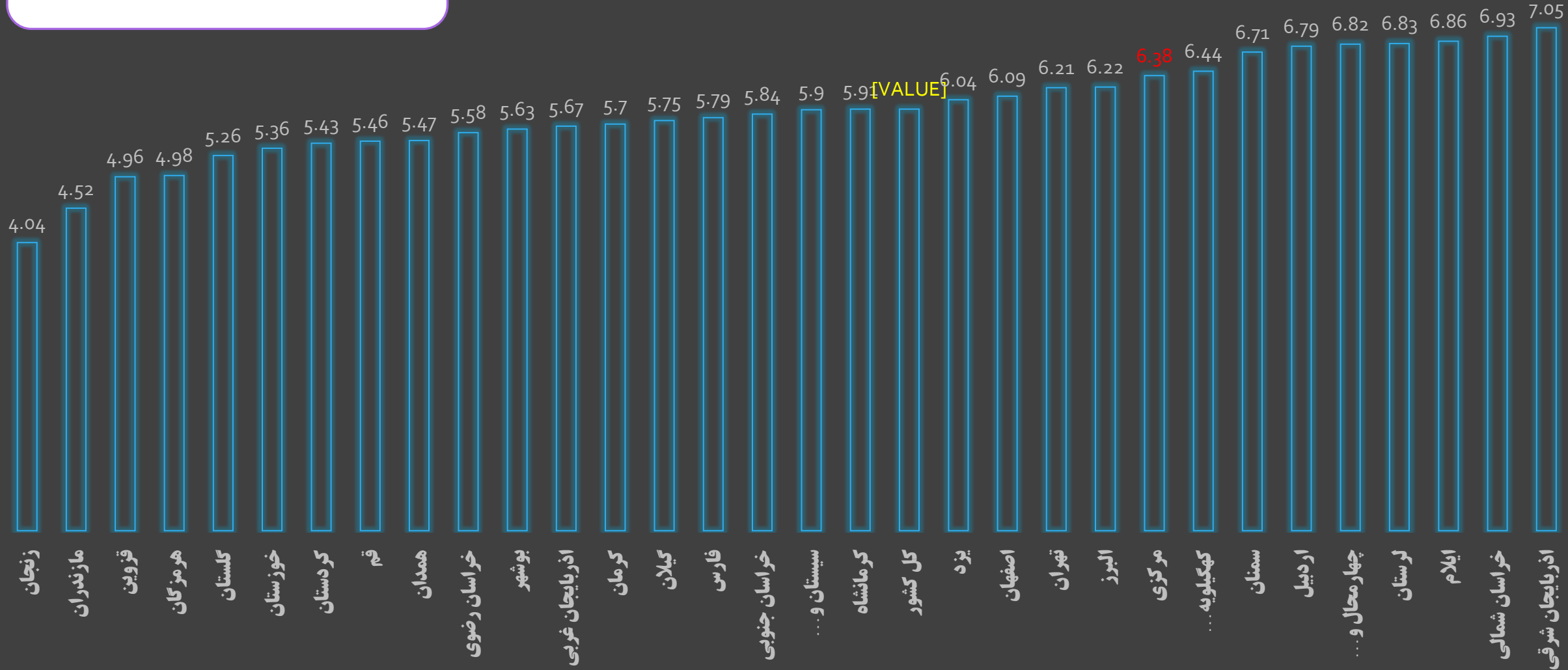
۱۷- عرضه کالاهای قاچاق و رقابت غیر منصفانه محصولات خارجی و داخلی در بازار ایران

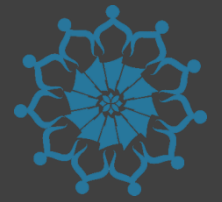
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲۳ می باشد

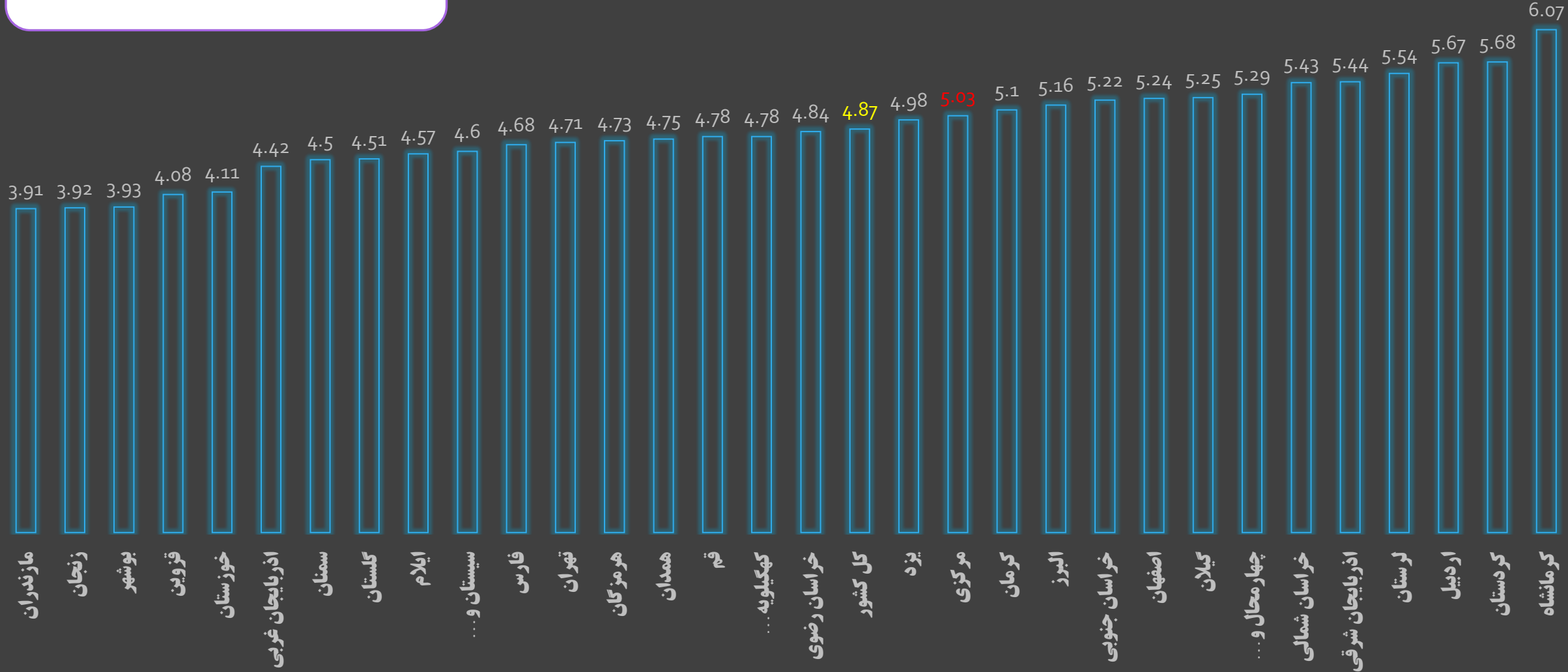
۱۸- فقدان یا نقص ارتباطات پسینی و پیشینی و خوشه های تولید

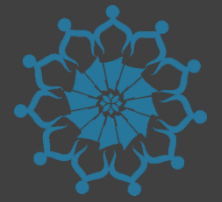
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱۹ می باشد

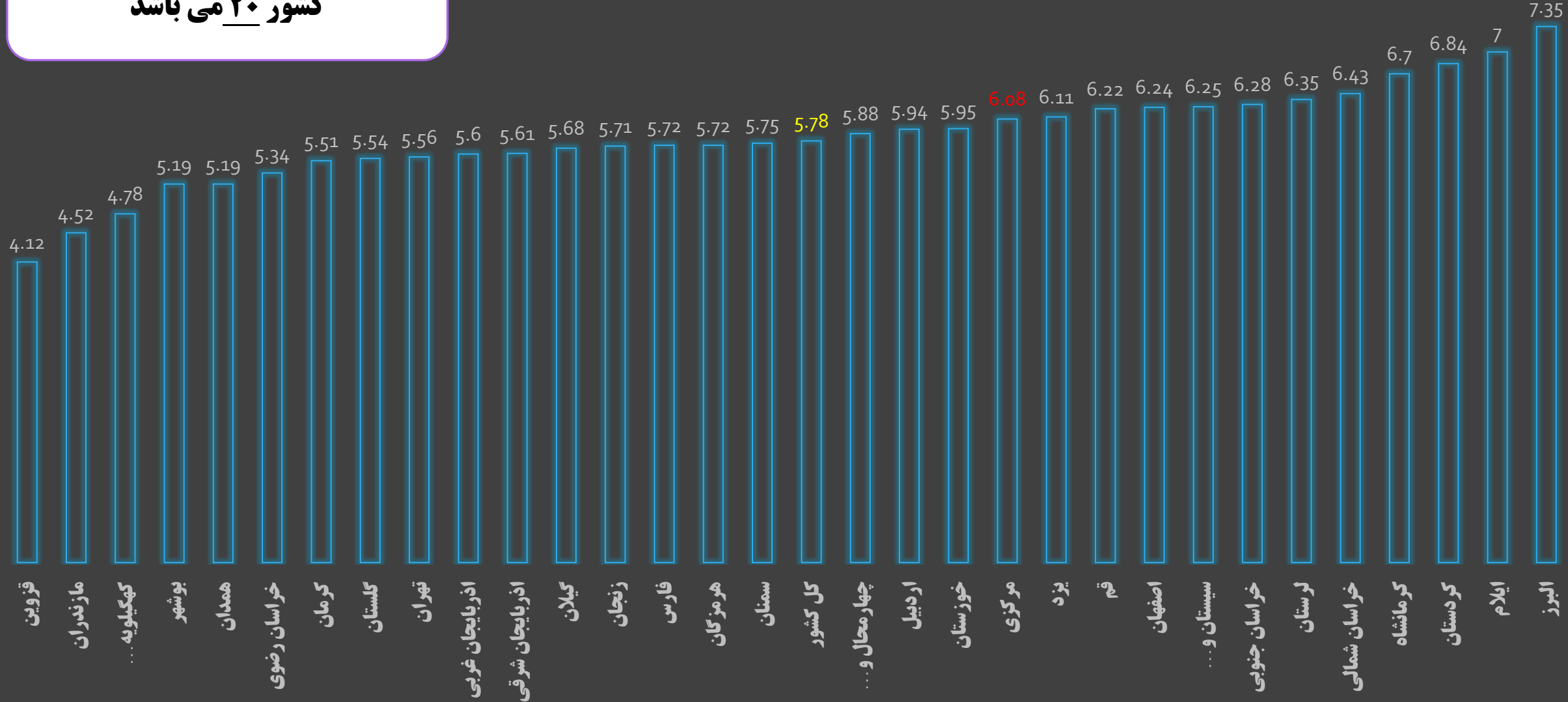
۱۹- قیمت گذاری و دخالت های غیر منطقی نهاد های حاکمیتی در بازار

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

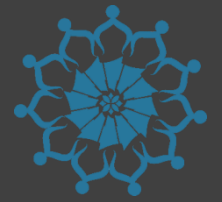
شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲۰ می باشد

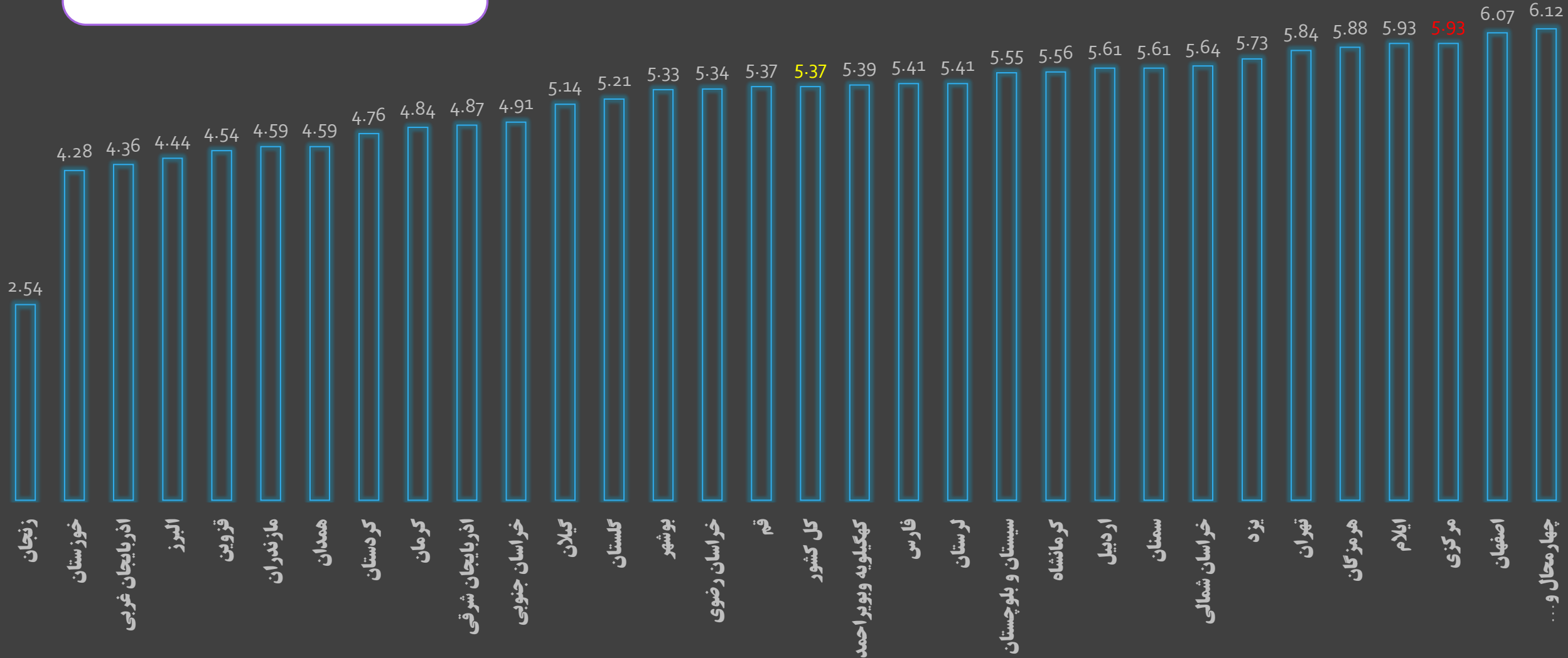
۲۰- کارگری عمومی و استقبال نیروی کار از تعطیلی روزهای کاری

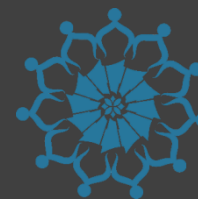
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

□ شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲۹ می باشد

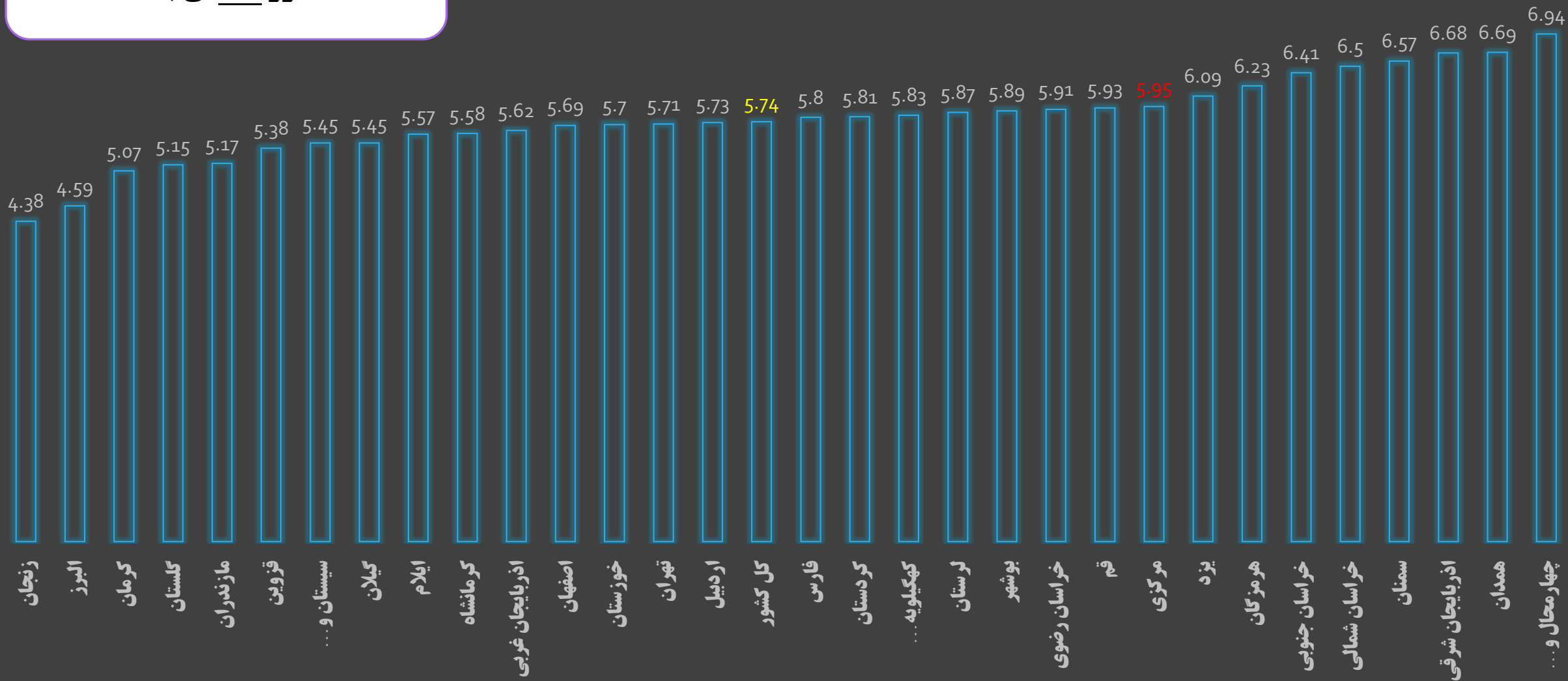
۲۱- کمبود تقاضای موثر در بازار

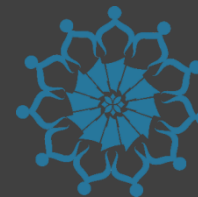
شورای گسترده دولتی و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲۳ می باشد

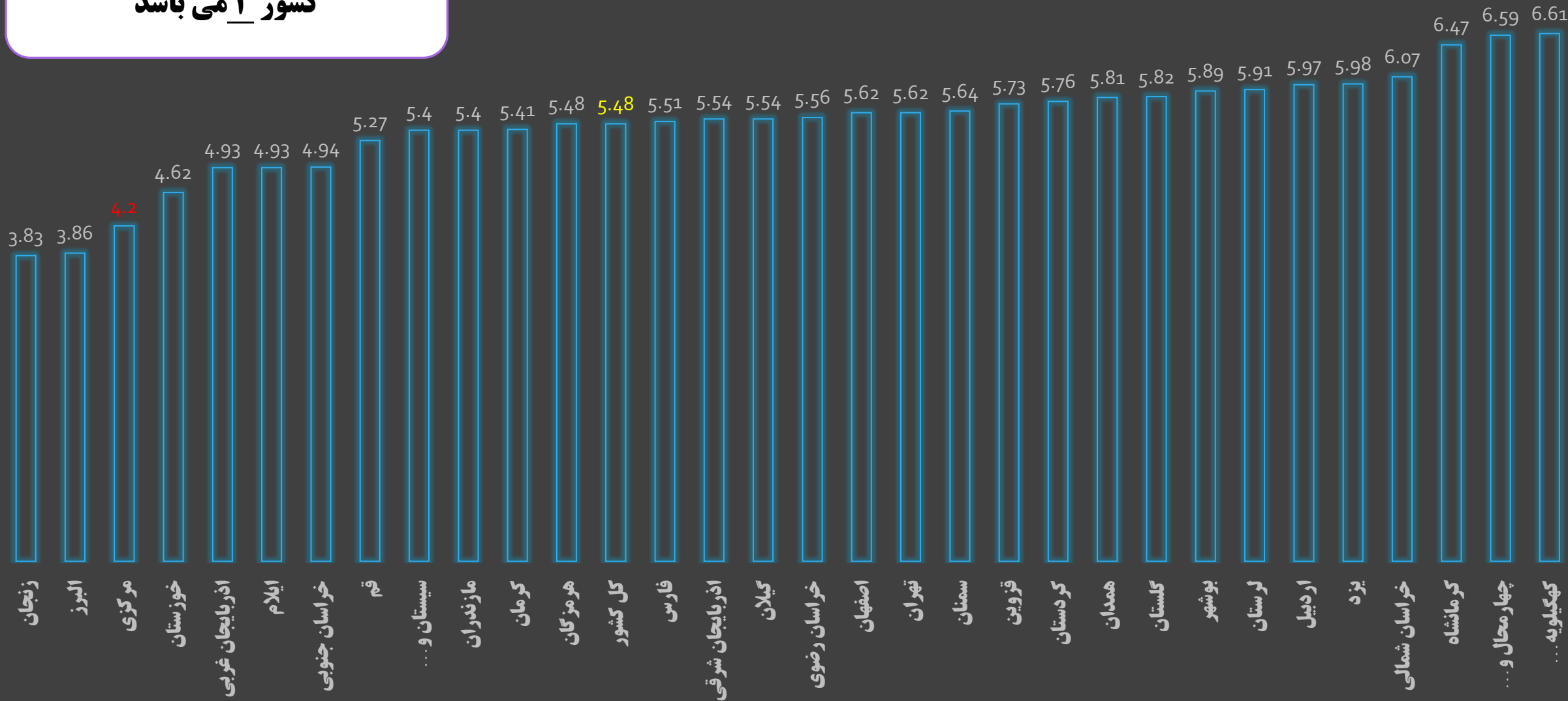
۲۲- کمبود فناوری های مورد نیاز

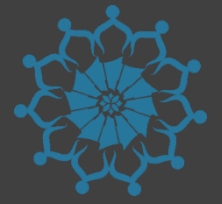
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۳ می باشد

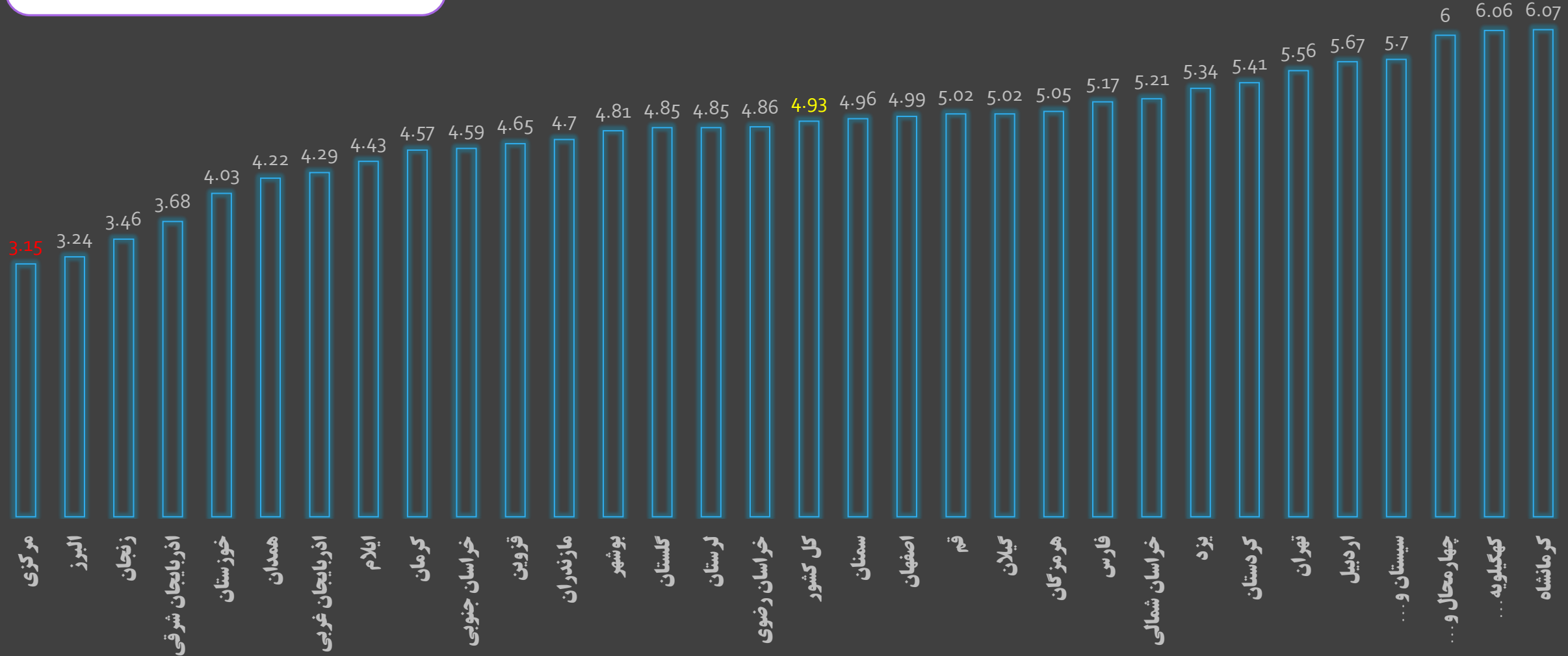
۲۳- کمبود نیروی کار ماهر

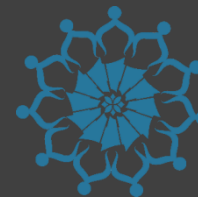
شورای گفتمانی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

□ شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱ می باشد

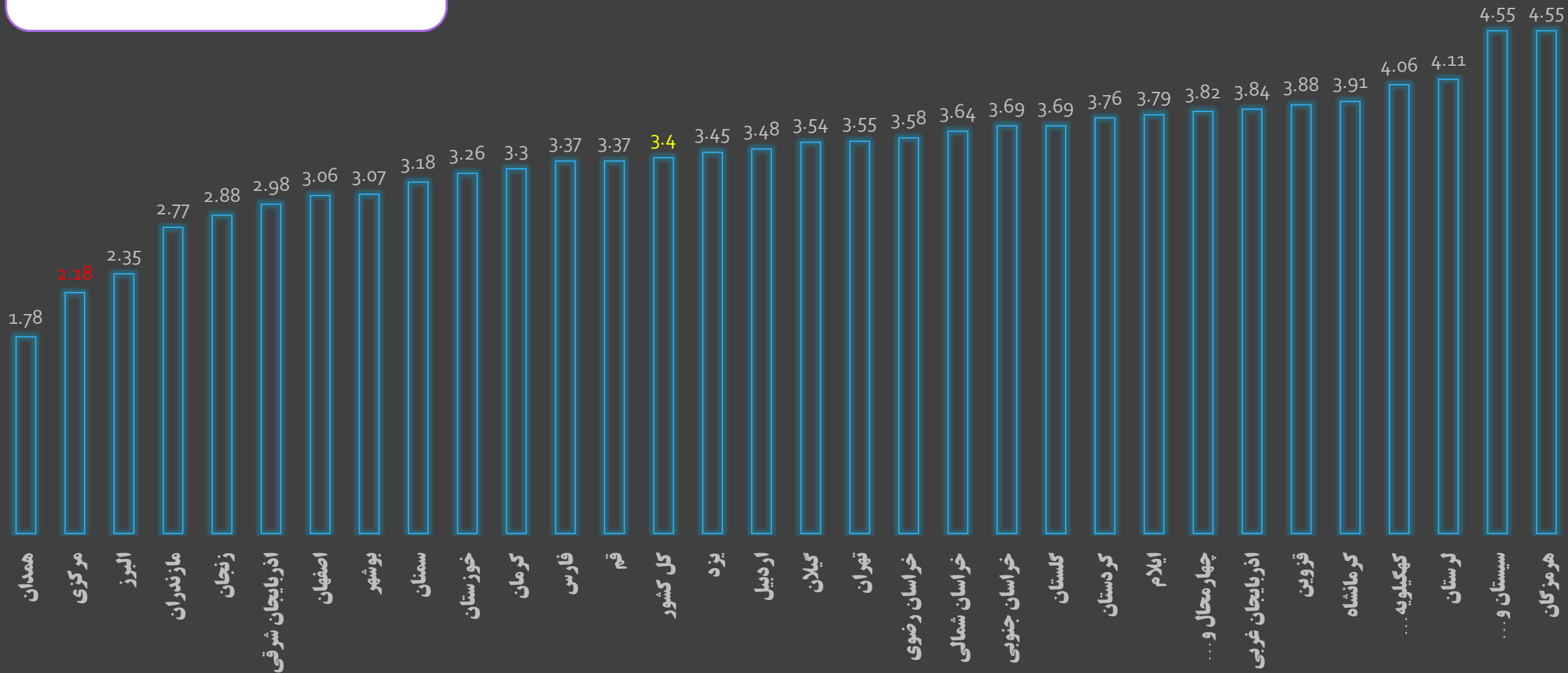
۲۴- محدودیت های دسترسی به ارتباطات (تلفن همراه و اینترنت)

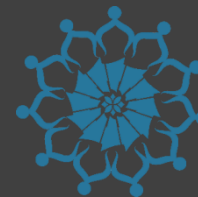
شورای گفتمانی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲ می باشد

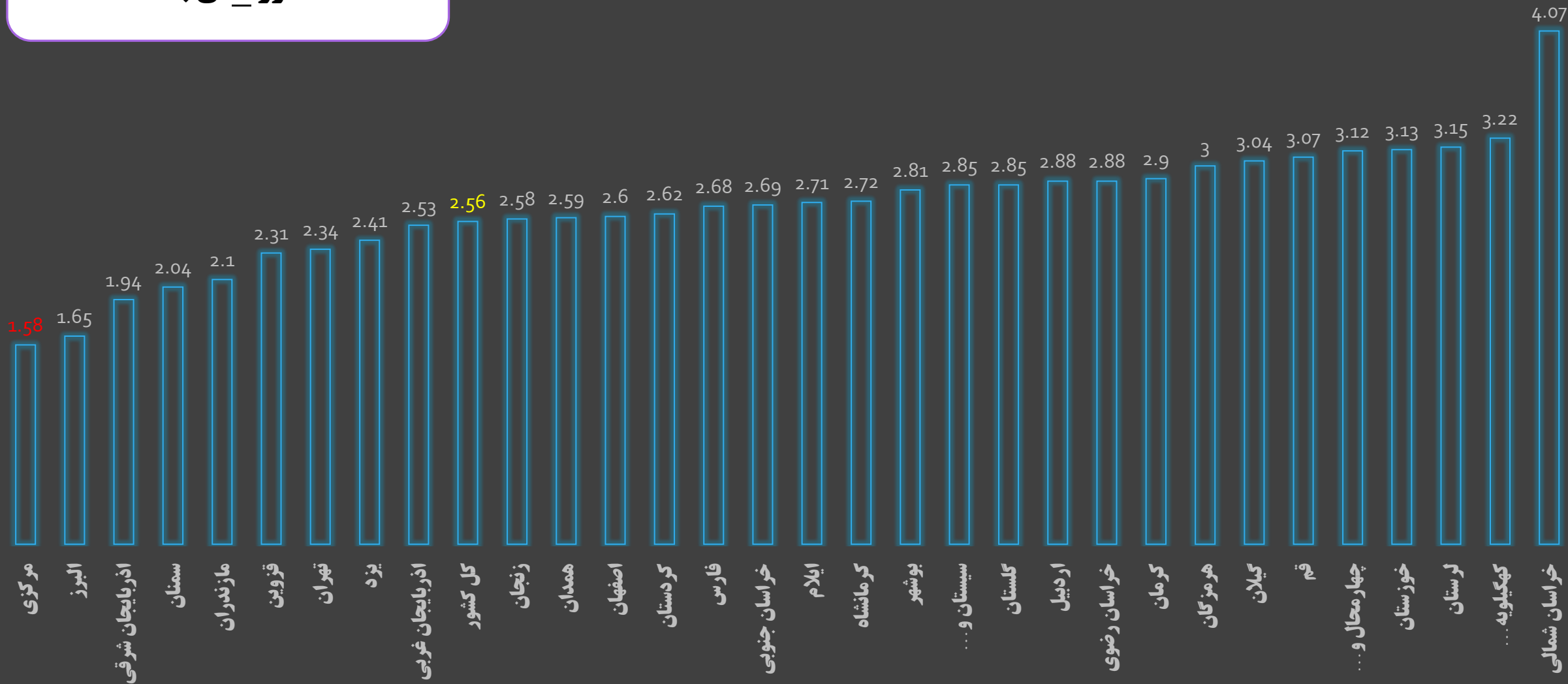
۲۵- محدودیت دسترسی به برق

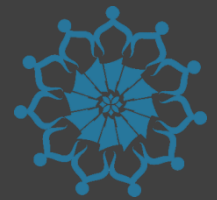
شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱ می باشد

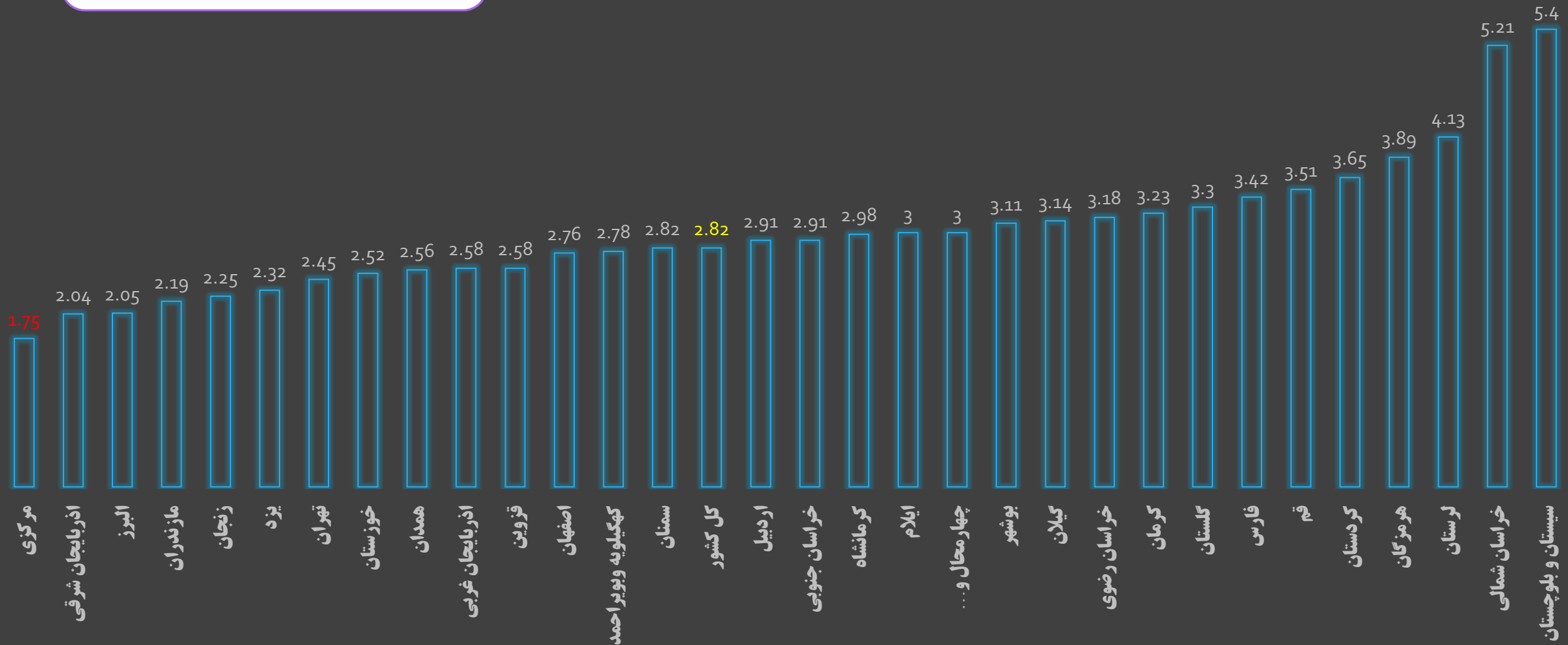
۲۶- محدودیت دسترسی به سوخت (گاز و گازوئیل و...)

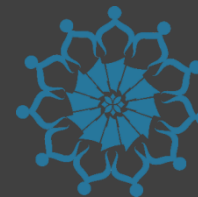
شورای تنظیم و نظارت بر انرژی کشور

□ شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱ می باشد

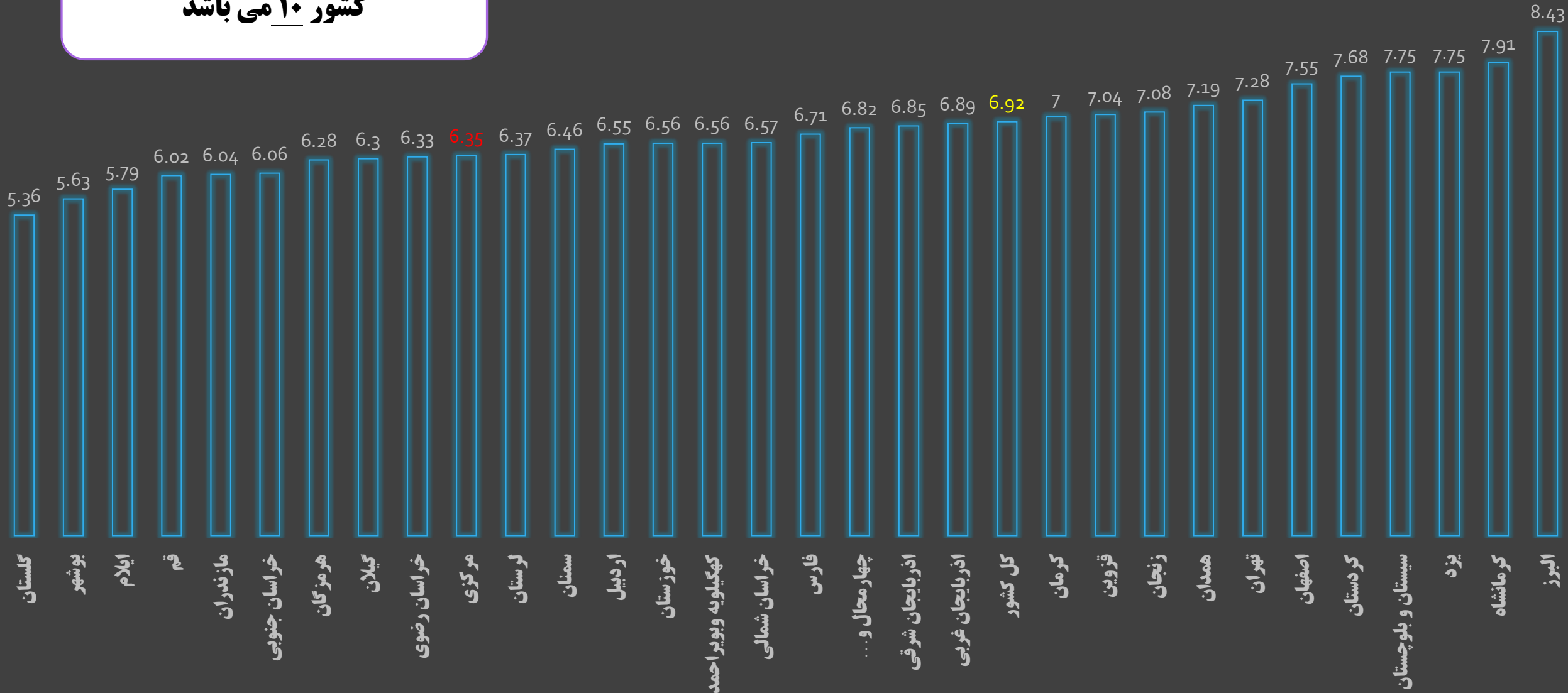
۲۷- مفاسد مالی و اداری در دستگاه های حکومتی

شورای نگهبان دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

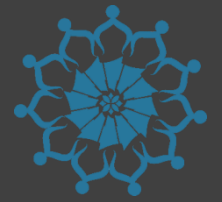
شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۱۰ می باشد

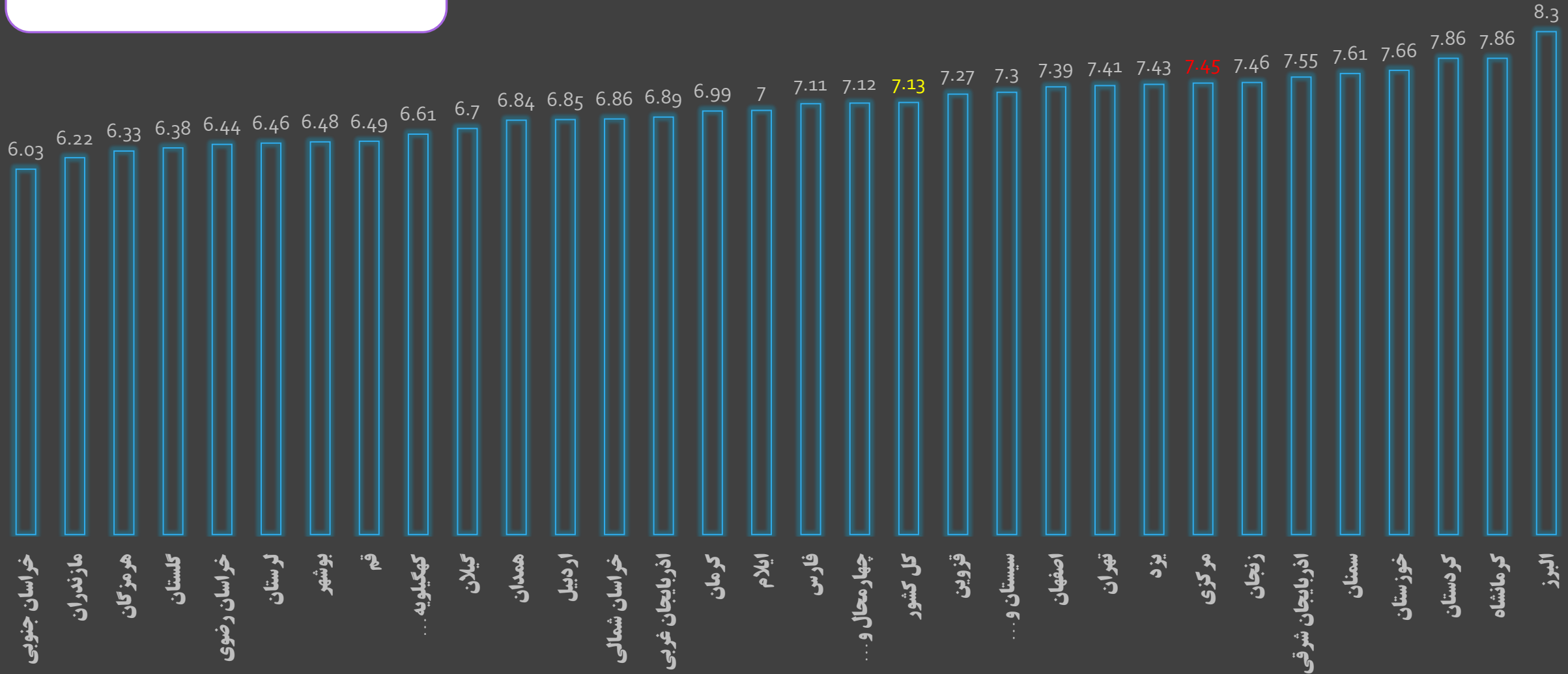
۲۸- موانع اداری کسب و کار (ادارات و دستگاه های اجرایی مرتبط با کسب و کار)

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شاخص

رتبه استان مرکزی در زمستان ۹۶ در کشور ۲۴ می باشد

چکیده نتایج:

- در زمستان ۱۳۹۶، فعالان اقتصادی مشارکت کننده در این پایش، سه مولفه: **۱- بی ثباتی و غیر قابل پیش بینی بودن قیمت ها (مواد اولیه محصولات) ۲- دشواری تامین مالی از بانک ها ۳- بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار** را نامناسب ترین و سه مولفه: **۱- محدودیت دسترسی به برق ۲- محدودیت دسترسی به سوخت (گاز و گازوئیل و...)** ۳- محدودیت دسترسی به ارتباطات (تلفن همراه و اینترنت) را مناسب ترین مولفه های محیط کسب و کار کشور نسبت به سایر مولفه ها ارزیابی نموده اند.
- براساس یافته های این طرح در زمستان ۱۳۹۶، استان های **کرمانشاه، سیستان و بلوچستان و خراسان شمالی** به ترتیب دارای بدترین وضعیت محیط کسب و کار و استان های **مازندران، قزوین و زنجان** به ترتیب بهترین وضعیت محیط کسب و کار نسبت به سایر استان ها ارزیابی شده اند.

شورای کفنگوی دولت و نڅنڅ خصوصي استان مرکزی

با تشکر از حسن توجه همه سروران ارجمند

تهیه شده در دبیرخانه شورای کفنگوی دولت و نڅنڅ خصوصي استان مرکزی

پایش ملی محیط کسب و کار ایران

زمستان ۱۳۹۶

زمستان ۱۳۹۵
۵/۸۳

زمستان ۱۳۹۶
۵/۸۰

